

1/1/2014

Τ.Ε.Ι ΠΕΙΡΑΙΑ ΣΧΟΛΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΦΑΓΕ Α.Ε.» ΤΟΥ
ΚΛΑΔΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ
ΕΤΗ 2010-2011-2012**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: Ν. ΣΥΚΙΑΝΑΚΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΙΩΑΝΝΑ ΦΟΥΡΕΡΑΪ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ: 12124

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο «Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- 1.1 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
- 1.2 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ-ΑΝΕΡΓΙΑ
- 1.3 ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
- 1.4 ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ
- 1.5 ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
- 1.6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο «ΚΛΑΔΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»

- 2.1 Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
- 2.2 ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ
- 2.3 Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΓΑΛΑΚΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2010-2011-
2012

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΓΕ ΑΕ

- 3.1 Η ΙΣΤΟΡΙΑ
- 3.2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ
- 3.3 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΓΟΡΕΣ
- 3.4 ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
- 3.5 ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ
- 3.6 ΥΠΟΔΟΜΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο «ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

4.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

4.2 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

4.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

4.3.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

4.3.1.1 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων

4.3.1.2 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων

4.3.1.3 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών

4.3.1.4 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Ενεργητικού

4.3.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ

4.3.2.1 Δανειακή Επιβάρυνση

4.3.2.2 Ξένα Κεφάλαια προς Συνολικά Κεφάλαια

4.3.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

4.3.3.1. Αριθμοδείκτης Έμμεσης Ρευστότητας

4.3.3.2 Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας

4.3.3.3 Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας

4.3.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

4.3.4.1 Περιθώριο Μεικτού Κέρδους

4.3.4.2 Περιθώριο Καθαρού Κέρδους

4.3.4.3 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων

4.3.4.4 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού

4.3.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

4.3.5.1 Αριθμοδείκτης Καλύψεως Τόκων Η Βαθμός Κάλυψης Χρηματοοικονομικών Δαπανών

4.4 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο «ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2010-2011-2012»

5.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

5.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

5.2.1 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων

5.2.2 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων

5.2.3 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών

5.2.4 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Ενεργητικού

5.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ

5.3.1 Δανειακή Επιβάρυνση

5.3.2 Ξένα Κεφάλαια προς Συνολικά Κεφάλαια

5.4. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

5.4.1 Έμμεση Ρευστότητα

5.4.2 Άμεση Ρευστότητα

5.4.3 Ταμειακή Ρευστότητα

5.5 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

5.5.1 Περιθώριο Μεικτού Κέρδους

5.5.2 Περιθώριο Καθαρού Κέρδους

5.5.3 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων

5.5.4 Αποδοτικότητα Ενεργητικού

5.6 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΒΙΩΣΗΜΟΤΗΤΑΣ

5.6.1 Αριθμοδείκτης Κάλυψης Τόκων Η

Βαθμός Κάλυψης Χρηματοοικονομικών Δαπανών

5.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα εργασία ασχολείται με την χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων (ισολογισμό, κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, διάθεση κερδών) της εταιρείας "FAGE ΑΕ". Η χρηματοοικονομική ανάλυση πραγματοποιείται κυρίως με τη βοήθεια των χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών. Οι οικονομικοί δείκτες που διαπραγματεύεται η παρούσα εργασία είναι ένα δείγμα του μεγάλου αριθμού των δεικτών που χρησιμοποιούνται από τους χρηματοοικονομικούς αναλυτές για την λήψη επενδυτικών αποφάσεων, τον έλεγχο των χρηματοδοτήσεων, τον προσδιορισμό του κινδύνου κ.α. Ο υπολογισμός τους είναι εύκολος, η ερμηνεία τους όμως παρουσιάζει δυσκολίες γιατί παρέχουν μόνον ενδείξεις για την κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσει ο αναλυτής και για τα ερωτήματα που πρέπει να θέσει.

Στην ανάλυση των ισολογισμών και στον έλεγχο των αριθμοδεικτών της εταιρείας, θα αποτιμήσουμε την πορεία της για τα έτη 2010,2011,2012, από τη μετάβαση των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Με τους αριθμοδείκτες της δραστηριότητας, της δανειακής επιβάρυνσης, της ρευστότητας, της αποδοτικότητας, της οικονομικής κάλυψης και τους δείκτες της αποτίμησης, θα προσπαθήσουμε να διακρίνουμε αν η εταιρεία έχει την καλή οικονομική παρουσία, αν έχει καλή αποδοτικότητα στο κόστος παράγωγης κ.ο.κ. Θα δούμε με λίγα λόγια τον τρόπο ανάπτυξης της στην πορεία του χρόνου, καθώς και την δυνατότητα επένδυσης σε αυτήν αλλά και το πως έχει επηρεαστεί η εταιρεία από την οικονομική πραγματικότητα στην οποία βρισκόμαστε .

Πιο συγκεκριμένα η εργασία αυτή αναπτύσσεται ως εξής : Στο πρώτο κεφάλαιο κάνουμε μια αναφορά στην Ελληνική οικονομία για τα έτη 2010 2011 2012 . Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφερόμαστε ειδικότερα στην οικονομία και στα αποτελέσματα για τα έτη αυτά του κλάδου στο οποίο ανήκει η επιχείρηση .Το τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνεται την ιστορική αναδρομή της εταιρείας και γενικότερα στοιχεία . Το τέταρτο κεφάλαιο περιλαμβάνεται την χρηματοοικονομική ανάλυση της εταιρείας, παρουσιάζονται οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας, δανειακής επιβάρυνσης, ρευστότητας, αποδοτικότητας και βιωσιμότητας. Θα δούμε τι μας δείχνουν αυτοί οι δείκτες και τι αποτελέσματα μπορούμε να αποκομίσουμε από τον καθένα ξεχωριστά. Θα δούμε αναλυτικά όλους τους αριθμοδείκτες που έχουμε επιλέξει με αριθμητικές τιμές, έτσι ώστε να αναλύσουμε τα αποτελέσματα της εταιρείας για κάθε έτος ξεχωριστά, αλλά και συγκρινόμενα όλα μαζί. Έτσι, θα έχουμε μια γενική άποψη της πορείας της εταιρείας αλλά και ένα δείγμα του κλάδου γενικότερα. Στη συνέχεια της εργασίας θα καταλήξουμε σε κάποια γενικά συμπεράσματα για τον κλάδο των γαλακτοκομικών προϊόντων, όπως προκύπτουν από την ανάλυση των αριθμοδεικτών που θα έχει παρουσιαστεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1.1 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η ελληνική οικονομία, έχοντας σημειώσει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης έως το έτος 2008, έδειξε σημεία ύφεσης το 2009, ως αποτέλεσμα της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης, ενώ από το έτος 2010 και μετά η ύφεση εντάθηκε σημαντικά λόγω δημοσιονομικών ανισορροπιών. Η ανάγκη εξυγίανσης οδήγησε τη χώρα στην ένταξή της σε τριμερή μηχανισμό οικονομικής στήριξης, αποτελούμενο από την ΕΕ, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ. Η αυστηρή εισοδηματική πολιτική και ο δραστικός περιορισμός των δημοσίων δαπανών που ασκήθηκαν κατά τα τελευταία 3 έτη επηρέασαν, όπως ήταν αναμενόμενο, αρνητικά την εξέλιξη του ΑΕΠ, με αποτέλεσμα το μέγεθός του να σημειώσει μείωση κατά 4,9% το 2010, κατά 7,1% το 2011 και κατά 6,4% το 2012 (σταθερές τιμές έτους 2005). Για το 2013 εκτιμάται συνέχιση της μείωσης του ΑΕΠ κατά 4,4 % (Eurostat, 02/13), ενώ για το 2014 προβλέπεται η οικονομία να επιστρέψει σε ρυθμούς ανάπτυξης της τάξης του 0,6%.

Οι μεταρρυθμίσεις που έγιναν και η περιοριστική πολιτική που ακολουθήθηκε έχουν ωστόσο αρχίσει να αποδίδουν καρπούς. Το δημόσιο έλλειμμα μειώθηκε κατά 30,8% το 2010, κατά 12% το 2011 και κατά 30,2% κατά το 2012, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τα ποσά που διατέθηκαν για τη στήριξη των τραπεζών). Η ολοκλήρωση του PSI εντός του 2012 μείωσε το δημόσιο χρέος από 170,3 % του ΑΕΠ το 2011 σε 156,9% του ΑΕΠ το 2012 (Eurostat, 2013), συμβάλλοντας στη δημιουργία σταθερότερου μακροοικονομικού πλαισίου. Με την επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων, που αποβλέπουν στη δημιουργία ενός ελκυστικότερου επενδυτικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος, όπως η απελευθέρωση

συγκεκριμένων αγορών, η ταχύτερη δανειοδοτική διαδικασία, ο νέος αναπτυξιακός νόμος, η ευελιξία στην αγορά εργασίας κλπ., καθώς επίσης με τη μείωση των τιμών των παραγωγικών συντελεστών λόγω της κρίσης, αναμένεται βελτίωση των τάσεων εξέλιξης του ΑΕΠ από το 2014. Εκτιμάται ότι το έτος αυτό θα σταματήσει η μείωση του ΑΕΠ και θα υπάρξει επιστροφή της ελληνικής οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς.

1.2. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΑΝΕΡΓΙΑ

Έως και το 2008 η ανεργία στην Ελλάδα ήταν σχετικά χαμηλή και κινούνταν με ποσοστό της τάξεως του 7,6% στο μέσο όρο της Ευρωζώνης. Κατά το 2009 η ανεργία στη χώρα αυξήθηκε ως αποτέλεσμα της διεθνούς κρίσης που έπληξε και την Ελλάδα και ανήλθε σε 9,5%, ενώ για το 2010 αυξήθηκε περαιτέρω στο 12,5%, ως συνέπεια της περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής που εφαρμόστηκε εξαιτίας της κρίσης χρέους. Κατά το έτος 2011 το ποσοστό ανεργίας, ως επακόλουθο της γενικότερης κρίσης της ελληνικής οικονομίας και των μέτρων που έχουν ληφθεί για τη δημοσιονομική εξυγίανση, έφτασε το 17,7%, ενώ κατά το 2012 ξεπέρασε το 24%. Ιδιαίτερα η ανεργία των νέων, που ξεπερνά το 50%, αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που επέφερε η οικονομική κρίση στη χώρα.

1.3. ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Το έτος 2012 ο σχηματισμός παγίου κεφαλαίου στην Ελλάδα ανήλθε στα 25,5 δις Ευρώ σε σταθερές τιμές προηγούμενου έτους, εμφανίζοντας μείωση 19% σε σύγκριση με τα μεγέθη του έτους 2011 (31,5 δις Ευρώ). Η μείωση αυτή οφείλεται στη δραστική περικοπή των δημοσίων δαπανών και την περιοριστική οικονομική πολιτική που ασκήθηκε λόγω της οικονομικής κρίσης που εκδηλώθηκε στη χώρα.

Σε ότι αφορά τις Ξένες Άμεσες Επενδύσεις (ΞΑΕ), παρά την κρίση δημοσίου χρέους και την ένταξη της χώρας στο μηχανισμό στήριξης ΔΝΤ – ΕΕ – ΕΚΤ,

αυτές κινήθηκαν σε σχετικά ικανοποιητικά επίπεδα στην Ελλάδα κατά το 2011, και αυξήθηκαν περαιτέρω κατά το έτος 2012, δείχνοντας σταθεροποιητικές τάσεις. Συγκεκριμένα, οι συνολικές εισροές κεφαλαίων στην χώρα κατά το 2011 ανήλθαν σε 2.781 εκατ. Ευρώ, ενώ κατά το έτος 2012 σε 2.942 εκατ. Ευρώ, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 5,8%.

Σε ότι αφορά στις καθαρές εισροές ΞΑΕ στην Ελλάδα αυτές σημείωσαν επίσης σημαντική άνοδο ανάμεσα στα έτη 2011 και 2012 παρά την οικονομική κρίση, από τα χαμηλά επίπεδα των 822 εκατομμυρίων Ευρώ το 2011 σε 2,3 δις Ευρώ το 2012, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 179%. Η κατακόρυφη αυτή αύξηση οφείλεται όμως κατά κύριο λόγο στην αναθεώρηση των μεγεθών για το 2011, στα οποία οι ζημίες των ξένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ενσωματώθηκαν ως αρνητικά επανεπενδυθέντα κέρδη, σύμφωνα με τη μεθοδολογία των OECD και UNCTAD. Αναμφίβολα πάντως ο όγκος των καθαρών εισροών ΞΑΕ κατά το 2012 κινήθηκε σε σχετικά υψηλά επίπεδα, παρά την έντονη οικονομική κρίση κατά το έτος αυτό.

1.4.ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ

Οι εξαγωγές ελληνικών αγαθών κατά το έτος 2012 εμφάνισαν σημαντική άνοδο για τρίτη συνεχή χρονιά και ανήλθαν σε 27,6 δις Ευρώ από 24,3 δις Ευρώ το 2011. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση τιμών προϊόντων, ενδιάμεσων αγαθών και παραγωγικών συντελεστών ως αποτέλεσμα της εγχώριας οικονομικής κρίσης, που καθιστά τα ελληνικά προϊόντα περισσότερο ανταγωνιστικά, αλλά και στην αναζήτηση ξένων αγορών από τους έλληνες επιχειρηματίες. Σημειώνεται ότι οι εισαγωγές της χώρας το 2012 ανήλθαν σε 49,2 δις Ευρώ ενώ το 2011 ήταν 48,4 δις Ευρώ. Η αύξηση των εξαγωγών κατά το 2012 και η σχεδόν διατήρηση σε περσινά επίπεδα των εισαγωγών έχει σαν αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση του εμπορικού ελλείμματος της χώρας.

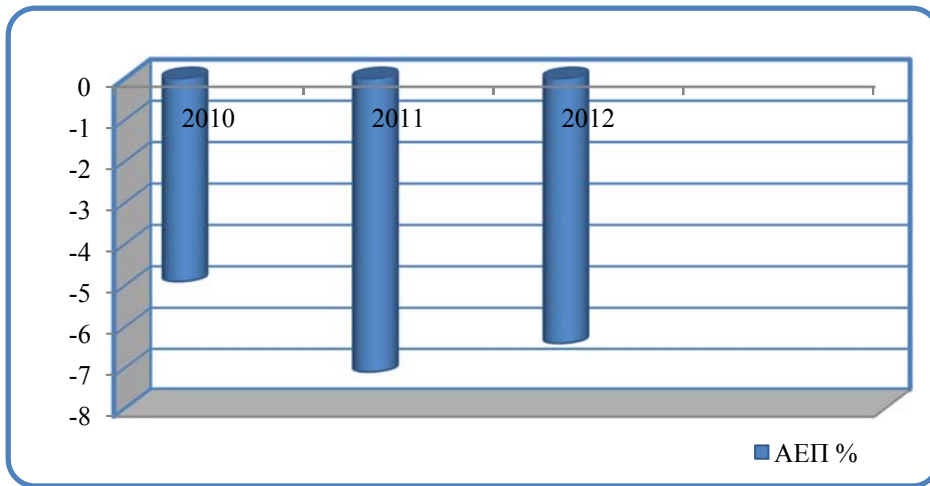
1.5. ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Παρακάτω παρουσιάζεται διαχρονικά η εξέλιξη μερικών από τους πιο αντιπροσωπευτικούς δείκτες της ελληνικής οικονομίας:

ΑΕΠ

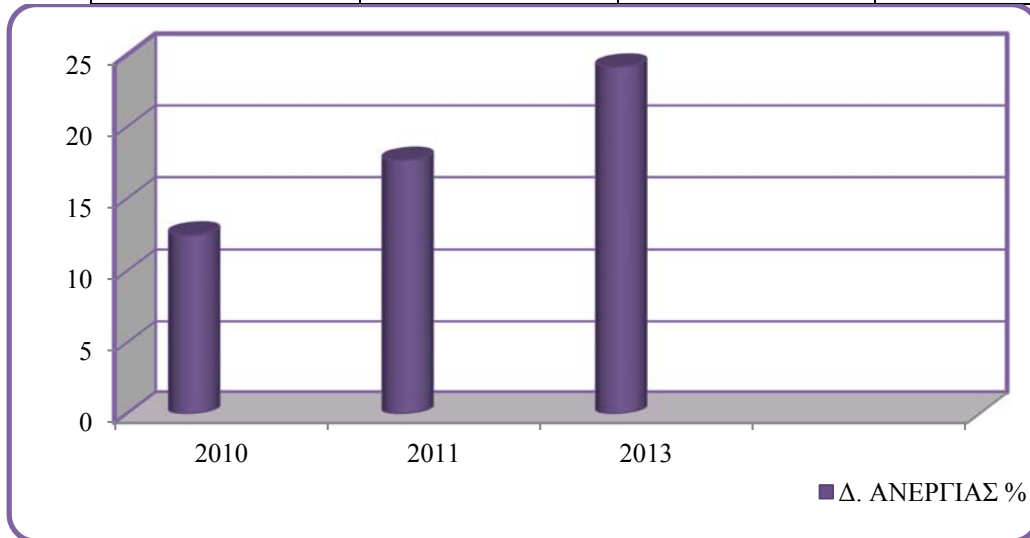
ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
%ΠΟΣΟΣΤΟ	-4,9%	-7,1%	-6,4%

Πίνακας 1

➤ **ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ**

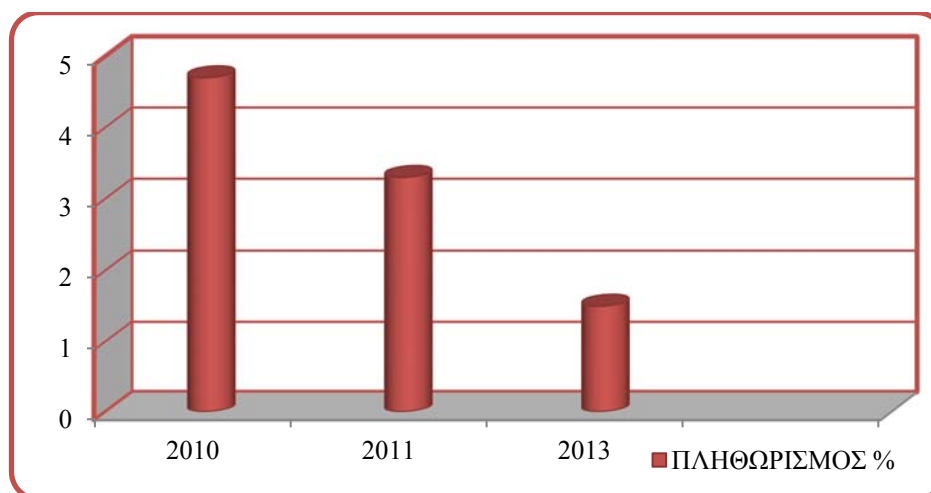
ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
% ΠΟΣΟΣΤΟ	12,5	17,7	24,2

➤ **ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ**

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΠΟΣΟΣΤΟ %	4,7	3,3	1,5

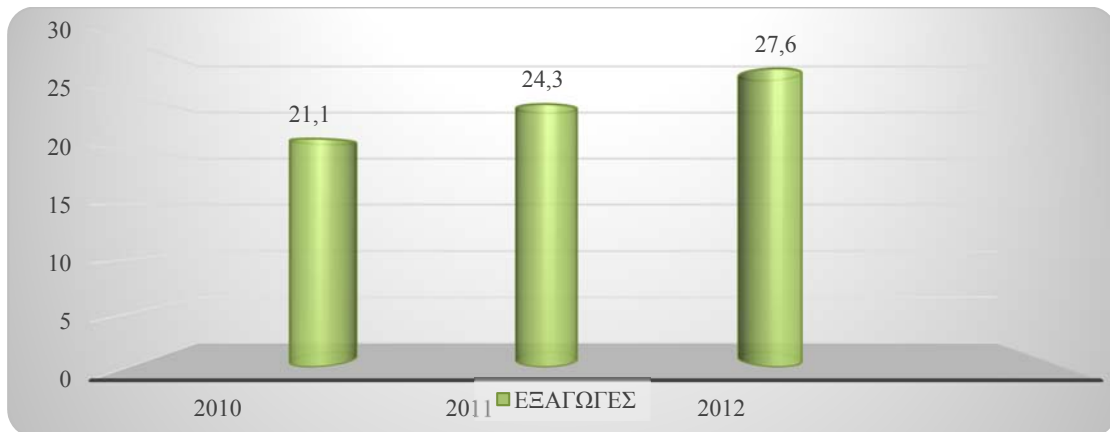
Πίνακας 3

➤ **ΕΞΑΓΩΓΕΣ(ΑΓΑΘΑ-ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΤΙΜΕΣ*)**

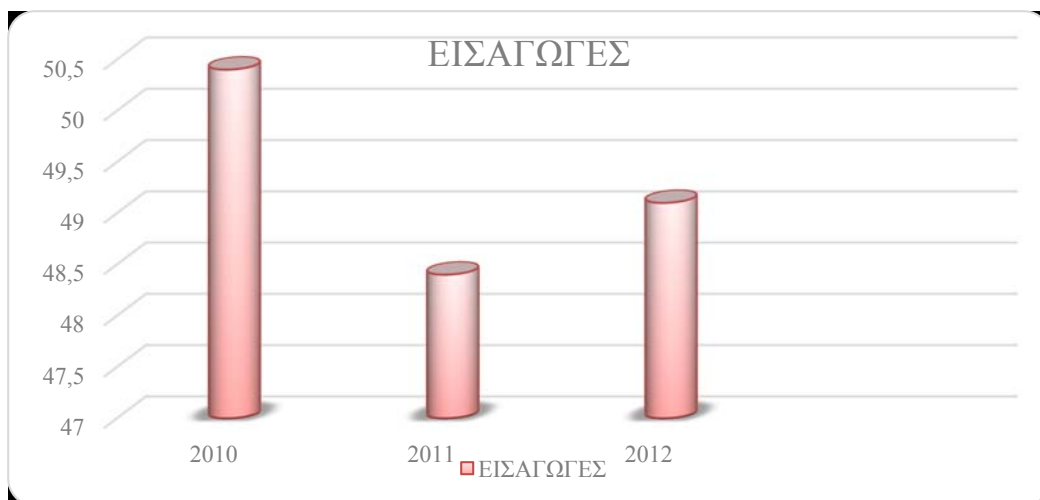
ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2013
ΠΟΣΟΣΤΟ%	21,1	24,3	27,6

Πίνακας 4

➤ **ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ (ΑΓΑΘΑ- ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΤΙΜΕΣ*)**

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΠΟΣΟΣΤΟ %	50,4	48,4	49,1

1.6 ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

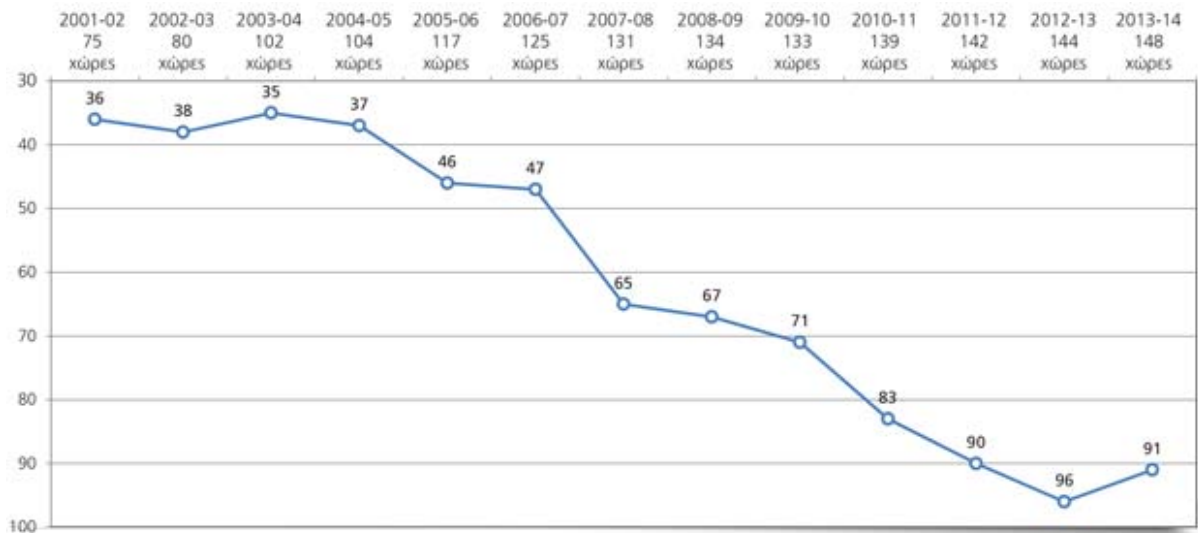
Χαμηλές επιδόσεις καταγράφει ακόμη η χώρα μας στον τομέα της ανταγωνιστικότητας, σύμφωνα με τον Δείκτη Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας 2013 - 2014 (της έρευνας The Global Competitiveness Report 2013 - 2014) του [World Economic Forum](#). Η Ελλάδα βρίσκεται στην **91η** θέση σε σύνολο 148 χωρών, ενώ για την περίοδο 2012 - 2013 καταλάμβανε την 96η θέση σε σύνολο 144 χωρών και την 90η θέση σε σύνολο 142 χωρών για την περίοδο 2011 - 2012. Ωστόσο, η 91η θέση για την Ελλάδα δείχνει μια τάση βελτίωσης, σε σύγκριση με το μακροοικονομικό περιβάλλον και τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες.

➤ **Διεθνής κατάταξη και οι παράγοντες επιτυχίας**

Ελβετία, Σιγκαπούρη και Φινλανδία διατήρησαν τις πρωτιές τους στην κατάταξη της διεθνούς ανταγωνιστικότητας σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Την υπόλοιπη δεκάδα συμπληρώνουν οι: Γερμανία, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Σουηδία, Χονγκ Κονγκ, Ολλανδία, Ιαπωνία και Ηνωμένο Βασίλειο. Την Ελλάδα έχουν προσπεράσει χώρες, όπως οι: Λιθουανία, Πολωνία, Μάλτα, Βουλγαρία. Παράγοντες, όπως η λειτουργία των Θεσμών και η αποτελεσματικότητα των αγορών αγαθών, η έλλειψη χρηματοδότησης, η ποιότητα της Παιδείας, η υπερφορολόγηση και η έλλειψη “καινοτομίας” και “ποιότητας” στην επιχειρηματική δράση είναι κρίσιμοι για την καλή βαθμολογία των χωρών και τη συμμετοχή τους στις υψηλές θέσεις της λίστας ανταγωνιστικότητας του Global Competitiveness, Report.

Η απάντηση για τους λόγους της αδυναμίας της Ελλάδας να εμφανίσει υψηλό δείκτη ανταγωνιστικότητας, από το 2001 μέχρι σήμερα, δεν μπορεί να περιοριστεί μόνο στη διαπίστωση των συνθηκών της κρίσης, που βιώνουμε. Αντίθετα, οι διαπιστώσεις και οι προτάσεις μπορούν να βασιστούν σε μια συστηματική και προσεκτική μελέτη των αναλυτικών βαθμολογιών που απέσπασε η χώρα στους 12 πυλώνες, που συστήνουν και το Δείκτη Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας. Σε αυτές τις βαθμολογίες βρίσκονται οι απαντήσεις και οι λύσεις βελτίωσης ,

Διάγραμμα 1.

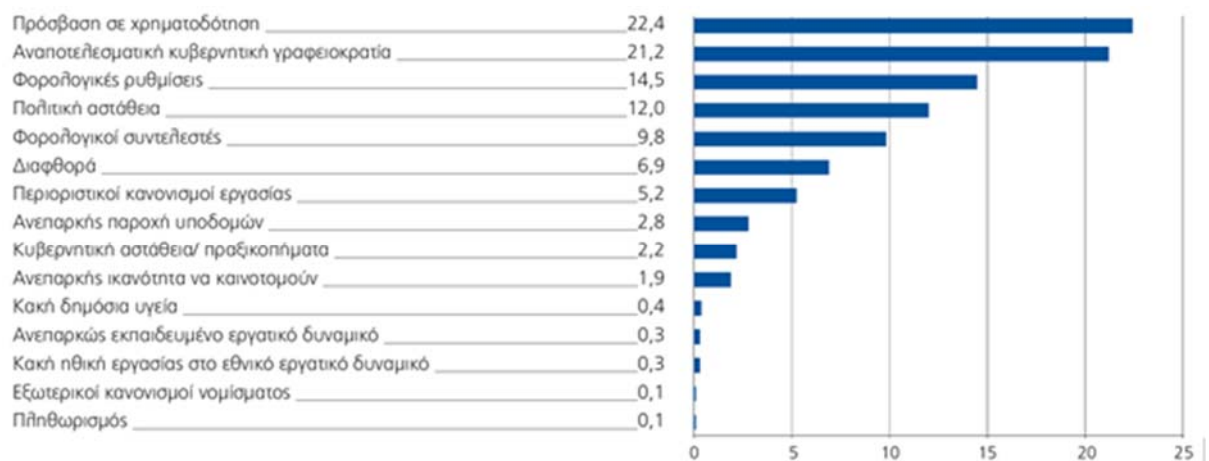

Διάγραμμα 1. Η Κατάταξη της Ελλάδας σύμφωνα με το Δείκτη Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας 2001 - 2014

➤ Προβληματικοί Παράγοντες για την Επιχειρηματική Δραστηριότητα στην Ελλάδα

Οι πιο προβληματικοί παράγοντες για την επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, όπως παρουσιάζονται μέσα από την έρευνα, είναι η πρόσβαση στη χρηματοδότηση, η αναποτελεσματική κυβερνητική γραφειοκρατία, το φορολογικό πλαίσιο, η αστάθεια των πολιτικών, η διαφθορά .

Διάγραμμα 2.

Σημείωση: Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να επιλέξουν τους πέντε πιο προβληματικούς παράγοντες για την επιχειρηματική δραστηριότητα και να τους κατατάξουν μεταξύ (πιο προβληματικός) και 5.

➤ **Πυλώνες Ανταγωνιστικότητας**

Οι πυλώνες για τους οποίους βαθμολογήθηκε η χώρα μας προκειμένου να καταταγεί στη λίστα της διεθνούς ανταγωνιστικότητας είναι 12.

Η συνεχιζόμενη κρίση χρέους είναι μία από τις αιτίες, που η Ελλάδα έχει τις χειρότερες επιδόσεις σε 5 πυλώνες, καθώς στον πυλώνα Μακροοικονομικού Περιβάλλοντος έπεσε στην τελευταία θέση - την 144η, στον πυλώνα Αποδοτικότητα Αγοράς Εργασίας στην 133η θέση, στον πυλώνα Οικονομική Ανάπτυξη της Αγοράς στην 132η θέση από 110η τον προηγούμενο χρόνο, στον πυλώνα Θεσμικά Όργανα στην 111η θέση και στον πυλώνα Αποτελεσματικότητα Αγοράς Αγαθών στην 108η θέση. Αυτές είναι από τις πολύ κακές επιδόσεις της Ελλάδας, σύμφωνα με τα κριτήρια της έρευνας.

Καλύτερες επιδόσεις έχει να επιδείξει η χώρα μας σε 7 πυλώνες που απαρτίζουν το Δείκτη Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας: Υποδομές στην 43η θέση, Υγεία και την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση στην 41η θέση, Ανώτερη Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην 43η θέση, Τεχνολογική Ετοιμότητα στην 43η θέση, Μέγεθος Αγοράς στην 46η θέση, Πολυπλοκότητα Επιχειρήσεων στην 85η θέση και Καινοτομία στην 87η θέση.

Στον πυλώνα που αντιστοιχεί στα Θεσμικά Όργανα, η Ελλάδα τις χειρότερες επιδόσεις κατέγραψε στην εμπιστοσύνη του κοινού στους πολιτικούς, στο βάρος κρατικών ρυθμίσεων, στη σπατάλη δημοσίων δαπανών, στη διαφάνεια των πολιτικών της κυβέρνησης, στην ηθική συμπεριφορά των επιχειρήσεων, στην αποτελεσματικότητα των διοικητικών συμβουλίων.

Στον πυλώνα που αφορά τις Υποδομές, η Ελλάδα τις χειρότερες επιδόσεις κατέγραψε στις υποδομές οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου.

Στον πυλώνα σχετικά με το Μακροοικονομικό Περιβάλλον, η Ελλάδα τις χειρότερες επιδόσεις κατέγραψε στο χρέος γενικής κυβέρνησης και

στο ισοζύγιο προϋπολογισμού κυβέρνησης.

Στον πυλώνα που αντιστοιχεί στην Υγεία και Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση η Ελλάδα τη χειρότερη επίδοση κατέγραψε στην ποιότητα της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στον πυλώνα που αντιστοιχεί στην Ανώτερη Εκπαίδευση και Κατάρτιση, η Ελλάδα τις χειρότερες επιδόσεις κατέγραψε στην ποιότητα του εκπαιδευτικού συστήματος και στο βαθμό εκπαίδευσης του προσωπικού.

Στον πυλώνα που αφορά την Αποτελεσματικότητα της Αγοράς Αγαθών, η Ελλάδα τις χειρότερες επιδόσεις απέσπασε για το κόστος γεωργικών πολιτικών, τις επιπτώσεις στις επιχειρήσεις των κανόνων σχετικά με τις άμεσες ξένες επενδύσεις, για την έκταση και επιπτώσεις φορολογίας, καθώς και τις εισαγωγές ως προς το ΑΕΠ.

Στον πυλώνα σχετικά με την Αποδοτικότητα της Αγοράς Εργασίας, η Ελλάδα τις χειρότερες επιδόσεις κατέγραψε στη συνεργασία στις σχέσεις μισθωτών - εργοδοτών, στην ευελιξία καθορισμού των αμοιβών, στις αμοιβές σε σχέση με την παραγωγικότητα, καθώς και στη φυγή ανθρώπινου δυναμικού.

Στον πυλώνα που αντιστοιχεί στην Οικονομική Ανάπτυξη της Αγοράς, η Ελλάδα τις χειρότερες επιδόσεις κατέγραψε στη χρηματοδότηση μέσω εγχώριας αγοράς μετοχών, στην ευκολία πρόσβασης σε δάνεια, στη διαθεσιμότητα κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου και στη βιωσιμότητα των τραπεζών.

Στον πυλώνα που αντιστοιχεί στο Μέγεθος της Αγοράς, η Ελλάδα τη χειρότερη επίδοση κατέγραψε στις εξαγωγές ως προς το ΑΕΠ. Πυλώνας τεχνολογικής ετοιμότητας, πολυπλοκότητας επιχειρήσεων και καινοτομίας.

Στον πυλώνα της Τεχνολογικής Ετοιμότητας, η Ελλάδα απέσπασε την 43η θέση, που θεωρείται ικανοποιητική επίδοση σε σύγκριση με τις υπόλοιπες της χώρας. Σε αυτόν τον τομέα η χειρότερη επίδοση της

Ελλάδας καταγράφηκε στις άμεσες ξένες επενδύσεις και μεταφορά τεχνολογίας.

Στον πυλώνα Πολυπλοκότητα Επιχειρήσεων, η Ελλάδα απέσπασε την 85η θέση. Χειρότερη επίδοση σημείωσε στις διαδικασίες για ανάπτυξη συνεργασιών.

Στον πυλώνα Καινοτομία η χώρα μας πήρε την 87η θέση. Οι χειρότερες επιδόσεις καταγράφηκαν στις δαπάνες των επιχειρήσεων για Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α), στις κυβερνητικές προμήθειες προηγμένης τεχνολογίας και προϊόντων, στη συνεργασία πανεπιστημίων και βιομηχανίας για Ε&Α, αλλά και στην ικανότητα για καινοτομία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 Ο κλάδος της Γαλακτοβιομηχανίας στην Ελλάδα

Ο κλάδος των γαλακτοκομικών προϊόντων κατέχει σημαντική θέση στον ευρύτερο κλάδο των τροφίμων, καθώς περιλαμβάνει μερικές από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες ειδών διατροφής της χώρας, οι οποίες δαπανούν σημαντικά κονδύλια για νέες επενδύσεις και εκσυγχρονισμό των ήδη υφιστάμενων μονάδων τους. Στον εξεταζόμενο κλάδο δραστηριοποιείται σημαντικός αριθμός παραγωγικών επιχειρήσεων, οι περισσότερες των οποίων είναι μικρού μεγέθους με χαμηλή παραγωγική δυναμικότητα. Οι μεγάλες βιομηχανίες διαθέτουν σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό, οργανωμένο δίκτυο διανομής και προσφέρουν στην αγορά ποικιλία προϊόντων. Αντίθετα, οι μικρές παραγωγικές μονάδες εξαιτίας της έλλειψης πόρων αλλά και γενικότερων δυσχερειών που αντιμετωπίζουν, λειτουργούν σε περιορισμένη κλίμακα και καλύπτουν κυρίως την γεωγραφική περιοχή στην οποία δραστηριοποιούνται. Ο κλάδος συμπληρώνεται από έναν αξιόλογο αριθμό εταιριών, οι οποίες πραγματοποιούν εισαγωγές γαλακτοκομικών προϊόντων και εντάσσονται στον ευρύτερο κλάδο των ειδών διατροφής. Βασικό σημείο αναφοράς του κλάδου είναι το γεγονός ότι το σύνολο της εγχώριας πρωτογενούς παραγωγής αγελαδινού γάλακτος καθορίζεται από το καθεστώς των ποσοστώσεων. - Ζήτηση στον κλάδο Τα γαλακτοκομικά προϊόντα αποτελούν βασικό είδος διατροφής και η ζήτηση τους παρουσιάζει σχετικά χαμηλή ελαστικότητα ως προς την τιμή και το διαθέσιμο εισόδημα. Η στροφή των καταναλωτών σε υγιεινότερους τρόπους διατροφής, η άνοδος του βιοτικού επιπέδου και του διαθέσιμου εισοδήματος ενίσχυσαν την συνολική κατανάλωση γαλακτοκομικών προϊόντων και ειδικότερα των προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας. Παρατηρείται αύξηση της ζήτησης ορισμένων προϊόντων όπως για παράδειγμα το φρέσκο γάλα και το γιαούρτι, καθώς και των προϊόντων με χαμηλότερα λιπαρά. - Προσφορά στον κλάδο Η διάρθρωση της εγχώριας αγοράς, περιλαμβάνει ορισμένες μεγάλες μεγέθους

βιομηχανικές επιχειρήσεις, οι οποίες καλύπτουν σημαντικό μέρος της συνολικής αγοράς γαλακτοκομικών προϊόντων, καθώς και ένα μεγάλο αριθμό μικρομεσαίων παραγωγικών μονάδων, οι οποίες καλύπτουν κυρίως τις ανάγκες της τοπικής αγοράς στην οποία εντάσσονται. Οι πρώτες έχουν δημιουργήσει σύγχρονες παραγωγικές μονάδες και παράλληλα οργανωμένο και ευρύτατο δίκτυο διανομής, μέσω του οποίου διαθέτουν τα προϊόντα τους σε ολόκληρη σχεδόν την ελληνική επικράτεια, ενώ αντίθετα οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, λόγω περιορισμένων δυνατοτήτων διαθέτουν χαμηλή παραγωγική δυναμικότητα. Εκτός από τον παραγωγικό τομέα, ο κλάδος περιλαμβάνει αρκετές μεγάλες εισαγωγικές εταιρίες οι οποίες δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο κλάδο των ειδών διατροφής και διαθέτουν κυρίως «επώνυμα» γαλακτοκομικά προϊόντα. (Χατζηχρήστου & Θωμαΐδου, 2010) Αρκετές από αυτές καλύπτουν σημαντικό μέρος της συνολικής αγοράς γαλακτοκομικών, κυρίως γάλακτος εβαπορέ και μακράς διάρκειας, βουτύρου και κρέμα γάλακτος, ενώ ορισμένες διατηρούν άμεσες ή και έμμεσες σχέσεις με πολυεθνικές εταιρίες του κλάδου. Με την εισαγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων ασχολούνται και ορισμένες παραγωγικές εταιρίες με σκοπό τον εμπλουτισμό της γκάμας των προσφερόμενων προϊόντων. Δεδομένου ότι ο κλάδος παρουσιάζει σημαντική ανομοιογένεια μεταξύ των εταιριών, στην αλυσίδα της διανομής των προϊόντων εμπλέκονται τοπικοί αντιπρόσωποι, καθώς και επιχειρήσεις διανομών με τοπικά ή ευρύτερα δίκτυα διανομής. Η διάθεση των εξεταζόμενων προϊόντων γίνεται κυρίως μέσω των σούπερ μάρκετ, καθώς και μικρών σημείων πώλησης (περίπτερα, φούρνοι, ζαχαροπλαστεία, παντοπωλεία, κτλ). Η σημαντική ανάπτυξη των μεγάλων αλυσίδων σούπερ μάρκετ εντείνει τον υφιστάμενο ανταγωνισμό σε επίπεδο εμπορίου. Τα εγχώρια παραγόμενα προϊόντα κατέχουν σημαντική θέση στην συνολική κατανάλωση γαλακτοκομικών προϊόντων, ενώ οι εξαγωγές διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα. Οι εισαγωγές, σε ορισμένες μόνο κατηγορίες προϊόντων, καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος της κατανάλωσης ενώ σημαντικό μέρος αυτών προορίζεται για επαγγελματική χρήση

2.2 Οι χρηματοοικονομικές τάσεις στην αγορά

Σύμφωνα με την έρευνα της Hellastat, τα συνολικά έσοδα 83 παραγωγικών και εισαγωγικών επιχειρήσεων γαλακτοκομικών και τυροκομικών προϊόντων για την περίοδο 2006 - 2009 παρουσιάζουν αύξηση κατά 5,4%, ανερχόμενα στα 2,4 δισ. Ευρώ κατ έτος (κατά μέσο όρο). Η εικόνα της ανόδου αφορά στην πλειοψηφία των επιχειρήσεων (64 από τις 83), με τον μέσο ρυθμό αύξησης ανά επιχείρηση να εκτιμάται στο 11%. Οι μικρότερες επιχειρήσεις του δείγματος αναπτύσσονται ταχύτερα, καθώς τα συνολικά έσοδα των 12 μεγαλύτερων επιχειρήσεων (άνω των 50 εκατ. ευρώ) αυξάνουν κατά 4,7% το 2006 έναντι 8,8% στις 53 επιχειρήσεις με έσοδα από 3 εκατ. έως 50 εκατ. ευρώ. Τα κέρδη στον κλάδο ακολουθούν ηπιότερους ρυθμούς ανάπτυξης, στο 3,9% ανά επιχείρηση, με συνέπεια η μέση τιμή του καθαρού περιθωρίου να υποχωρεί στο 2% το 2006 - 2010 από 2,5% την περασμένη πενταετία. Σημαντικότερο πλήγμα δέχονται οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις, καθώς το σταθμισμένο βάσει μεγέθους περιθώριο υποχωρεί στο 1,3% για την εν λόγω περίοδο από 3,9% το 2005. Πάντως, η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων διατηρείται σταθερή, στο 8,6%, κυρίως λόγω της μικρής ενίσχυσης της μέσης μόχλευσης των ιδίων κεφαλαίων (στο 2,5 από 2,2). (ICAP, 2009)

2.3 Η ελληνική αγορά γαλακτοκομικών για το έτος 2010 2011 2012

Η συνολική ελληνική αγορά γαλακτοκομικών είχε αποτιμηθεί σε περίπου €1,67 δισεκατομμύρια για τη χρήση που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2010, είχε αποτιμηθεί σε περίπου 1,72 δισεκατομμύρια ευρώ για τη χρήση που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2011 και σε 1,32 δισεκατομμύρια ευρώ για τη χρήση που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2012. Αυτή, Αυτή η αγορά αποτελείται από πέντε κύριες κατηγορίες προϊόντων: γιαούρτι, επιδόρπια γάλακτος, γάλα UHT και εβαπορέ και κρέμες γάλακτος, γάλα ψυγείου (φρέσκο και ESL) και τυριά. Μέσα σε αυτές τις κατηγορίες, εμείς επικεντρωνόμαστε κυρίως στο επώνυμο γιαούρτι, τα επιδόρπια γάλακτος, το γάλα ESL, το οποίο αντικαθιστά το εβαπορέ και το γάλα UHT, και τα σύγχρονα τυποποιημένα τυριά, τα οποία αντικαθιστούν τις πωλήσεις χύμα τυριού. Αυτές οι αγορές και συγκεκριμένα το γάλα ψυγείου και τα σύγχρονα τυποποιημένα τυριά, έχουν παρουσιάσει έναν από τους πιο υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης στον κλάδο τα τελευταία χρόνια και πιστεύουμε ότι αντιπροσωπεύουν μια από τις ισχυρότερες μελλοντικές

ευκαιρίες ανάπτυξης στην ελληνική αγορά γαλακτοκομικών. Από το 2006, ο όγκος πωλήσεων στην ελληνική αγορά γαλακτοκομικών αναπτύχθηκε με σχετικά αργούς ρυθμούς, ενώ οι συνθήκες ανταγωνισμού και το επιδεινούμενο μακροοικονομικό περιβάλλον μείωσαν τη δυνατότητα των επιχειρηματιών να δημιουργήσουν αύξηση αξίας συγκρίσιμη με τα ιστορικά επίπεδα.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει το μέγεθος και τους ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής αγοράς γαλακτοκομικών σε συνάρτηση με τον όγκο και την αξία την τριετία που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2010.

Πηγή: Nielsen MarketTrack, Ετήσιες Εκθέσεις 2008-2010.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει το μέγεθος και τους ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής αγοράς γαλακτοκομικών σε συνάρτηση με τον όγκο και την αξία για την τριετία που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2011

Πηγή: Nielsen MarketTrack, Ετήσιες Εκθέσεις 2009-2011.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει το μέγεθος και τους ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής αγοράς γαλακτοκομικών σε συνάρτηση με τον όγκο και την αξία για την τριετία που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2012

Για τη χρήση που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2010, η ελληνική αγορά γαλακτοκομικών βίωσε μια μείωση της τάξης του 3,9% σε όγκο και μείωση της τάξης του 5,2% σε αξία, σε σχέση με τη χρήση που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2009. Για τη χρήση που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2011, η ελληνική αγορά γαλακτοκομικών βίωσε μια μείωση της τάξης του 2,4% σε όγκο αλλά μια αύξηση της τάξης του 3,1% σε αξία, σε σχέση με τη χρήση που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2010. Για τη χρήση που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2012, η ελληνική αγορά γαλακτοκομικών βίωσε μια μείωση της τάξης του 1,4% σε όγκο αλλά μια αύξηση της τάξης του 1,1% σε αξία, σε σχέση με τη χρήση που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2011. Πιστεύουμε ότι η αγορά επηρεάστηκε σημαντικά από την παγκόσμια οικονομική ύφεση και τις αρνητικές επιπτώσεις στην συμπεριφορά των καταναλωτών καθώς τις επιθετικές προωθητικές ενέργειες που υιοθέτησαν όλοι οι σημαντικοί παραγωγοί της ελληνικής αγοράς γαλακτοκομικών. Πιστεύουμε ότι οι μειώσεις στον όγκο πωλήσεων στην ελληνική αγορά γαλακτοκομικών προήλθαν κυρίως από μειώσεις στον κλάδο γάλακτος, γιαουρτιού και επιδορπίων καθώς και του κλάδου σύγχρονων τυποποιημένων τυριών, ενώ οι μειώσεις στη συνολική αξία οφείλονται κυρίως στις μειώσεις στους κλάδους γάλακτος, γιαουρτιού και επιδορπίων.

Η ελληνική αγορά γαλακτοκομικών είναι πολύ ανταγωνιστική. Ο κύριος ανταγωνιστής μας στην Ελλάδα, τόσο στο γιαούρτι όσο και στο γάλα, είναι η Vivartia A.E. (πρώην Δέλτα). Ανταγωνιζόμαστε επίσης με τη Μεβγάλ A.E. και την ΑΓΝΟ Βιομηχανία Γάλακτος A.E., δύο βορειοελλαδικές γαλακτοκομικές επιχειρήσεις, τη DANONE και τη Friesland Coberco Dairy Foods («Friesland»). Στην αγορά τυροκομικών, οι κύριοι ανταγωνιστές μας περιλαμβάνουν τη Μεβγάλ A.E., τη Vivartia, την Αγροτική Βιομηχανία Γάλακτος Ηπείρου A.E. (Δωδώνη), την Κολιός A.E., την Ήπειρος A.E., την ΟΠΤΙΜΑ A.E. και την Arla Foods, παραγωγό από τη Δανία. Ανταγωνιζόμαστε επίσης με μερικές άλλες περιφερειακές και τοπικές επιχειρήσεις, καθώς και άλλες ξένες εταιρείες γαλακτοκομικών. Η ΦΑΓΕ και η Vivartia είναι οι μεγαλύτεροι παίκτες στην ελληνική αγορά γαλακτοκομικών με σημαντική παρουσία σε διάφορες κατηγορίες προϊόντων. Οι μεγάλοι διεθνείς παραγωγοί

(όπως η Danone) έχουν γενικώς παρουσία μόνο σε επιλεγμένες κατηγορίες προϊόντων και δεν μας ανταγωνίζονται σε ολόκληρο το φάσμα των γαλακτοκομικών προϊόντων.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τους κύριους συμμετέχοντες στην ελληνική αγορά γαλακτοκομικών, μαζί με τις θέσεις τους στην αγορά, ανά κατηγορία προϊόντος, για τη χρήση που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2010.

Πηγή: Nielsen MarketTrack, ετησιοποιημένα ποσά για όλες τις δίμηνες περιόδους εντός της χρήσης που έληξε 30 Νοεμβρίου 2010.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τους κύριους συμμετέχοντες στην ελληνική αγορά γαλακτοκομικών, μαζί με τις θέσεις τους στην αγορά, ανά κατηγορία προϊόντος, για τη χρήση που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2011.

Πηγή: Nielsen MarketTrack, ετησιοποιημένα ποσά για όλες τις δίμηνες περιόδους εντός της χρήσης που έληξε 30 Νοεμβρίου 2011.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τους κύριους συμμετέχοντες στην ελληνική αγορά γαλακτοκομικών, μαζί με τις θέσεις τους στην αγορά, ανά κατηγορία προϊόντος, για τη χρήση που έληξε στις 30 Νοεμβρίου 2012.

Πηγή: Nielsen MarketTrack, ετησιοποιημένα ποσά για όλες τις δίμηνες περιόδους εντός της χρήσης που έληξε 30 Νοεμβρίου 2012.

Γιαούρτι. Το 2010, η συνολική ελληνική αγορά γιαουρτιού ήταν περίπου 95.000 μετρικοί τόνοι σε όγκο (μείωση περίπου 6,6% σε σχέση με το 2009) και περίπου €389 εκατομμύρια σε αξία (μείωση περίπου 6,5% σε σχέση με το 2009). Το 2011, η συνολική ελληνική αγορά γιαουρτιού προσέγγιζε σε όγκο τους 90.000 μετρικούς τόνους (μείωση περίπου 5,3% σε σχέση με το 2010) και σε αξία τα 386 εκατομμύρια ευρώ (μείωση περίπου 0,8% σε σχέση με το 2010). Το 2012, η συνολική ελληνική αγορά γιαουρτιού προσέγγιζε σε όγκο τους 82.000 μετρικούς τόνους (μείωση περίπου 3,3% σε σχέση με το 2011) και σε αξία τα 372 εκατομμύρια ευρώ (μείωση περίπου 0,6% σε σχέση με το 2011). Το γιαούρτι παραδοσιακά αποτελεί βασικό στοιχείο της ελληνικής Το γιαούρτι παραδοσιακά αποτελεί βασικό στοιχείο της ελληνικής διατροφής. Η Ελλάδα συνεχίζει να έχει το μεγαλύτερο ανά κεφαλή ποσοστό κατανάλωσης γιαουρτιού (10,7 κιλά/έτος). Σε αντίθεση με άλλες χώρες όπου το γιαούρτι αποτελεί συνήθως μόνο επιδόρπιο ή προϊόν για πρωινό, στην Ελλάδα καταναλώνεται κυρίως ως ξεχωριστό σνακ ή μέρος κάποιου γεύματος. Πιστεύουμε ότι οι Έλληνες καταναλωτές συνήθως προτιμούν αυθεντικό ελληνικό γιαούρτι, το οποίο έχει μια πιο πλήρη, πιο πλούσια γεύση και πιο κρεμώδη υφή από το γιαούρτι που παράγεται αλλού. Η ελληνική αγορά γιαουρτιού περιλαμβάνει δύο κύριες κατηγορίες προϊόντων, τον τύπο του «παραδοσιακού/χύμα» γιαουρτιού, το οποίο πωλείται σε τιμές χονδρικής και το επώνυμο γιαούρτι. Το επώνυμο γιαούρτι έχει μια σταθερή ανάπτυξη ως ποσοστό των συνολικών πωλήσεων γιαουρτιού στην Ελλάδα από την πρώτη του εμφάνιση και σήμερα αποτελεί το 87,3% της συνολικής αγοράς γιαουρτιού. Αυτός ο ισχυρός ρυθμός ανάπτυξης έχει προσελκύσει διάφορους Ευρωπαίους παραγωγούς, όπως η Danone και η Friesland, στην ελληνική αγορά γιαουρτιού. Γενικά, τα τελευταία χρόνια, η ενιαία αγορά γιαουρτιού στην Ελλάδα παρουσίασε μειώσεις ως προς τον όγκο με υπολογισμένη μέση ετήσια μείωση περίπου 4,3% μεταξύ 2008 και 2010, περίπου 6,7% μεταξύ 2009 και 2012. Την ίδια χρονική περίοδο, η αξία της ελληνικής αγοράς γιαουρτιού υπολογίζεται ότι έχει μειωθεί κατά σχεδόν 5,9%, και 4,0% τελευταία χρονιά . Η τάση της αγοράς το 2010 για μείωση της αξίας και του όγκου πωλήσεων γιαουρτιού συνεχίστηκε το 2011 και 2012, κατά τη διάρκεια του οποίου η παρατεταμένη οικονομική ύφεση και οι αρνητικές επιπτώσεις

στην καταναλωτική ζήτηση και τη συμπεριφορά οδήγησε σε μειώσεις στον όγκο και την αξία της ελληνικής αγοράς γιαουρτιού.

Η έρευνα του κλάδου δείχνει ότι η αύξηση της κατανάλωσης γιαουρτιού τα τελευταία έτη προήλθε κυρίως από τις αυξημένες διαφημιστικές και προωθητικές ενέργειες καθώς και τις βελτιώσεις προϊόντων και την περαιτέρω διαφοροποίηση της αγοράς. Η τάση της αγοράς το 2009 για μείωση της αξίας και όγκου των πωλήσεων γιαουρτιού συνεχίστηκε το 2010 -2011 -2012 , κατά τη διάρκεια του οποίου η παγκόσμια οικονομική ύφεση και οι αρνητικές επιδράσεις στη ζήτηση και τη συμπεριφορά των καταναλωτών οδήγησε σε μειώσεις στον όγκο και την αξία της ελληνικής αγοράς γιαουρτιού.

Σύγχρονα τυποποιημένα τυριά. Το 2010, η συνολική ελληνική αγορά τυριού (εκτός της φέτας) ήταν περίπου 17.870 μετρικοί τόνοι σε όγκο (αύξηση περίπου 5,5% σε σχέση με το 2009) και περίπου €200 εκατομμύρια σε αξία (αύξηση περίπου 3,1% σε σχέση με το 2009). Το 2011, η συνολική ελληνική αγορά τυριού (εκτός της φέτας) προσέγγισε τους 25.252 μετρικούς τόνους σε όγκο και τα 258 εκατομμύρια ευρώ σε αξία. Η Nielsen άρχισε να χρησιμοποιεί το Scan Track Service για την αγορά τυριού στο 2011 και, σύμφωνα με αναδρομικά στοιχεία για το 2010, η αγορά τυποποιημένου τυριού αυξήθηκε κατά 1,2% σε όγκο και 5,2% σε αξία το 2011. Το 2012, η συνολική ελληνική αγορά τυριού (εκτός της φέτας) προσέγγισε τους 22.252 μετρικούς τόνους σε όγκο και τα 228 εκατομμύρια ευρώ σε αξία. Μείωση κατά 1,1% σε όγκο και 4,1% σε αξία το 2012. Το τυρί αποτελεί και αυτό παραδοσιακά Το τυρί αποτελεί και αυτό παραδοσιακά βασικό στοιχείο της ελληνικής διατροφής. Η Ελλάδα έχει ένα από τα μεγαλύτερα κατά κεφαλή ποσοστά κατανάλωσης τυριού στον κόσμο (25 κιλά/έτος). Πιστεύουμε ότι αυτό εξηγεί, κατά ένα μέρος, την ανάπτυξη των χαρακτηριστικών τυριών της Ελλάδας και τη σημασία που οι Έλληνες καταναλωτές δίνουν στην αγορά ελληνικών τυροκομικών προϊόντων. Ο κλάδος του τυριού στην Ελλάδα περιλαμβάνει περίπου 700 μικρούς και μεσαίους παραγωγούς τυριού οι οποίοι, σε μεγάλο βαθμό, παράγουν χύμα τυρί σε τιμές χονδρικής αντιπροσωπεύοντας περίπου 90% της συνολικής αγοράς τυριού στην Ελλάδα. Το υπόλοιπο 10% της αγοράς τυριού αποδίδεται στα σύγχρονα τυποποιημένα τυριά (ποσοστό μεγαλύτερο από την εκτίμηση του 3% του 2000). Συνολικά, τα τελευταία χρόνια, η ενιαία αγορά τυποποιημένων τυριών στην Ελλάδα παρουσίασε σημαντική ανάπτυξη ως

προς τον όγκο και την αξία, με κατ' εκτίμηση μέση ετήσια ανάπτυξη σε όγκο περίπου 3,3% και ανάπτυξη σε αξία περίπου 2,0% μεταξύ 2008 και 2010. Πιστεύουμε ότι ενώ η συνολική ζήτηση για τυρί αναμένεται να είναι σταθερή, ο τομέας σύγχρονων τυποποιημένων τυριών θα συνεχίσει να παρουσιάζει ανάπτυξη. Τα τελευταία χρόνια έχουν λάβει χώρα σημαντικές συγχωνεύσεις μεταξύ των παραγωγών σύγχρονων τυποποιημένων τυριών, σε αρμονία με την τάση για τυποποιημένα προϊόντα υψηλής ποιότητας που απαιτούν παραγωγή με μεγαλύτερα κεφάλαια και δυνατότητες διανομής. Πιστεύουμε ότι αυτή η ενοποίηση θα συνεχιστεί.

Γάλα ESL. Υπάρχει μια μακροχρόνια τάση στην ελληνική αγορά γαλακτοκομικών προς το γάλα ESL και απομάκρυνσης από το φρέσκο, UHT και εβαπορέ γάλα. Η κατηγορία γάλακτος ESL είναι υψηλά ανταγωνιστική και είναι η μόνη αναπτυσσόμενη κατηγορία στην αγορά γάλακτος, ειδικά το 2008 και το 2009. Το 2010, η συνολική ελληνική αγορά γάλακτος ESL ήταν περίπου 189.000 μετρικοί τόνοι σε όγκο (αύξηση περίπου 0,3% σε σχέση με το 2009) και περίπου €258 εκατομμύρια σε αξία (μείωση περίπου 0,8% σε σχέση με το 2009) παρά την παγκόσμια οικονομική ύφεση και τις αρνητικές επιπτώσεις της στην καταναλωτική ζήτηση και συμπεριφορά σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2009. Το 2011, η συνολική ελληνική αγορά γάλακτος ESL προσέγγιζε τους 193.000 μετρικούς τόνους σε όγκο (αύξηση περίπου 2,4% σε σχέση με το 2010) και τα 273 εκατομμύρια ευρώ σε αξία (αύξηση περίπου 5,8% σε σχέση με το 2010). Το 2012, η συνολική ελληνική αγορά γάλακτος ESL προσέγγιζε τους .000 μετρικούς τόνους σε όγκο (μείωση περίπου 0,8% σε σχέση με το 2011) και τα 230 εκατομμύρια ευρώ σε αξία (μείωση περίπου 3,3% σε σχέση με το 2011).

στην περίοδο μεταξύ 2008 και 2010, η ενιαία αγορά γάλακτος UHT και κρέμας γάλακτος παρουσίασε μια υπολογισμένη μέση μείωση 1,9% σε σχέση με τον όγκο και υπολογισμένη μέση αύξηση 0,6% σε αξία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΦΑΓΕ ΑΕ»

ΙΔΡΥΣΗ, ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

3.1 ΦΑΓΕ Α.Ε

3.1.1 Η ΙΣΤΟΡΙΑ...

Βήμα 1ο. Το 1926. Ο **παππούς Φιλίππου** ανοίγει ένα μικρό **γαλακτοπωλείο** στην Πατησίων και το γιαούρτι του γίνεται ξακουστό για τη γεύση του. Αυτή ήταν η αρχή. Το θεμέλιο πάνω στο οποίο χτίστηκε η μεγαλύτερη ελληνική γαλακτοβιομηχανία.

Βήμα 2ο. Το 1954 ξεκινάει το πρώτο δίκτυο χονδρικής πώλησης γιαουρτιού στην Αττική. Το γιαούρτι τους έγινε πασίγνωστο!

Βήμα 3ο. Το 1964 ανοίγουν στο Γαλάτσι το πρώτο εργοστάσιο παραγωγής γιαουρτιού. Ένα μεγάλο βήμα με τεράστια επιτυχία!

Και μετά ήρθε... η ΦΑΓΕ!

Το 1974 κατασκευάστηκε το σημερινό εργοστάσιο της ΦΑΓΕ. Μέσα σε αυτό επιτεύχθηκε το 1975 η μεγαλύτερη πρωτοπορία της ΦΑΓΕ: η τυποποίηση του γιαουρτιού, που άλλαξε ριζικά την αγορά στην Ελλάδα. Το γιαούρτι αποκτά σταθερή γεύση και μεγαλύτερη διάρκεια ζωής. Παρουσιάζονται νέοι τύποι και πρωτότυπες γεύσεις. Η ΦΑΓΕ μετατρέπει το γιαούρτι σε εύγευστη, μοντέρνα και βασική τροφή, κομμάτι της καθημερινής διατροφής

Το 1981 αρχίζουν οι εξαγωγές στην Ευρωπαϊκή αγορά και τα προϊόντα της ΦΑΓΕ κερδίζουν ακόμη και τους απαιτητικούς καταναλωτές του εξωτερικού. Το TOTAL, το πρώτο στραγγιστό γιαούρτι γίνεται τεράστια επιτυχία και δημιουργεί την καινούρια κατηγορία "Greek Yoghurt".

Το 1991 η ΦΑΓΕ στρέφει την προσοχή της και στα τυριά. Μπαίνει δυναμικά στην αγορά των τυροκομικών, δείχνοντας ιδιαίτερη ευαισθησία προς τα γνήσια ελληνικά τυριά. Παράγει, συσκευάζει και προσφέρει στους καταναλωτές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό τα ωραιότερα παραδοσιακά τυριά της χώρας. Σήμερα η ΦΑΓΕ έχει να παρουσιάσει μια μεγάλη γκάμα τυριών υψηλής ποιότητας.

Η ΦΑΓΕ δεν σταματά εδώ. Το 1993 κάνει ακόμη ένα μεγάλο βήμα, μπαίνοντας και στην αγορά του φρέσκου γάλακτος. Αυτό το βήμα συνεπάγεται για τη ΦΑΓΕ νέες εγκαταστάσεις αποκλειστικά για το φρέσκο παστεριωμένο γάλα, νέα γραμμή παστερίωσης και ομογενοποίησης, νέες μηχανές συσκευασίας, μοναδικές στην Ελλάδα, ώστε να μπορεί να προσφέρει καθημερινά στους καταναλωτές το Φρέσκο Γάλα ΦΑΓΕ. Ένα γάλα με πλούσια γεύση, υψηλή ποιότητα και πρωτοποριακή συσκευασία, που έκανε τους Έλληνες καταναλωτές να αγαπήσουν ξανά το φρέσκο γάλα.

Επιπλέον μετά από μια σημαντική επένδυση σε έρευνα και μηχανολογικό εξοπλισμό, η ΦΑΓΕ παρουσίασε στην ελληνική αγορά ένα νέο πρωτοποριακό προϊόν. Το Γάλα Υψηλής Παστερίωσης, που δημιούργησε μια νέα κατηγορία.

Η ΦΑΓΕ είναι μια εταιρία που έχει επιτύχει να δημιουργήσει γεύσεις, που την έχουν φέρει πρώτη στην προτίμηση τόσο των Ελλήνων όσο και των ξένων καταναλωτών. Η επιτυχία της αυτή οφείλεται στα πρωτοποριακά προϊόντα υψηλής ποιότητας, στο κύρος του ονόματος ΦΑΓΕ, στις σύγχρονες τεχνικές marketing και στο μεγαλύτερο και πιο άρτια οργανωμένο δίκτυο διανομής στη χώρα.

Στο κατώφλι του νέου αιώνα η ΦΑΓΕ συνεχίζει να πρωτοπορεί σε κάθε τομέα, δημιουργώντας και εξελίσσοντας νέες ιδέες που θα γίνουν τα αυριανά πρότυπα ποιότητας.

Στη χιλιετηρίδα του 2000 η ΦΑΓΕ δίνει ακόμη μια υπόσχεση: να συνεχίσει τη ραγδαία εξέλιξή της, προσπαθώντας συνέχεια για το καλύτερο και

ξεπερνώντας καθημερινά τον ίδιο της τον εαυτό. Να συνεχίσει, δηλαδή, τη δημιουργία προϊόντων απόλυτης ποιότητας και γευστικής υπεροχής, φροντίζοντας έτσι απόλυτα τις ανάγκες και τις απαιτήσεις του σύγχρονου καταναλωτή.

3.1.2 Κοινωνικό Προφίλ

Με μια πορεία συνεχούς προσφοράς ελληνικών πρωτοποριακών προϊόντων άριστης ποιότητας, η ΦΑΓΕ θεωρεί ότι η στήριξη έργων κοινωνικής προσφοράς αποτελεί έναν ακόμη απαραίτητο συνδετικό κρίκο στη σχέση που έχει οικοδομήσει με την ελληνική κοινωνία.

Είναι μια εταιρία που πάνω απ' όλα επενδύει στον άνθρωπο και δεν θα μπορούσε παρά να είναι ευαισθητοποιημένη σε ζητήματα που απασχολούν τη σύγχρονη ελληνική κοινωνία: υγεία, παιδική διατροφή, σύγχρονες διατροφικές συνήθειες, υγιεινός τρόπος ζωής αλλά και ενδιαφέρον για την τέχνη. Μακρόπνοα χορηγικά προγράμματα ευρύτερου ενδιαφέροντος υλοποιούνται με συνέπεια, εκεί όπου συναντώνται η απόλυτη ποιότητα με την κοινωνική ευθύνη, το μεράκι με τις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες, τα οράματα με την πολιτιστική ανάπτυξη. Εκεί βρίσκεται η ΦΑΓΕ, πιστεύοντας ότι μια υγιής επιχείρηση λειτουργεί αποτελεσματικά και επιτυχημένα μόνο όταν συμβάλλει στη δημιουργία μιας υγιούς και ευημερείς κοινωνίας και αποδεικνύοντας ότι μια εταιρία εκτός από το να κερδίζει μπορεί καθημερινά και να προσφέρει.

Η ΦΑΓΕ εδώ και πολλά χρόνια έχει αναπτύξει ένα κοινωνικό πρόγραμμα μέσω του οποίου ξεχωρίζει για την προσφορά της στην ελληνική κοινωνία γενικά και στους νέους ειδικότερα.

Το έργο αυτό περιλαμβάνει φιλανθρωπικές ενέργειες, με αξιόλογες προσφορές σε φιλανθρωπικά ιδρύματα και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς για την προστασία των παιδιών αλλά και κοινωνικές ενέργειες με άξονα δράσης τους νέους και τα παιδιά.

Αυτό το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της ΦΑΓΕ για τα παιδιά αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, ήταν που ώθησε στην υλοποίηση με συνέπεια και αίσθημα κοινωνικής ευθύνης των παρακάτω προγραμμάτων:

- Ασφαλιστικό πρόγραμμα ΦΑΓΕ – Interamerican
- Πρόγραμμα για την εκπαίδευση των παιδιών στη σωστή διατροφή

- Υιοθεσία του ακριτικού χωριού ΔΡΟΣΑΤΟ του Νομού Κιλκίς
- Ξεναγήσεις μαθητών στις εγκαταστάσεις της βιομηχανίας ΦΑΓΕ
- Εθελοντική Αιμοδοσία Εργαζομένων ΦΑΓΕ – Δημιουργία Τράπεζας Αίματος
- Χορηγία της κινητής μονάδας ενημέρωσης του Ινστιτούτου Καταναλωτών και διανομή βιβλίου υγιεινής διατροφής στα πλαίσια της εκστρατείας ενημέρωσης για την Ασφάλεια των Τροφίμων

- ΦΑΓΕ ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΑΘΗΝΑ 2004
- Συνεργασία με τον Οργανισμό Νεολαίας και Άθλησης του Δήμου Αθηναίων
- Συνεργασία με το Δήμο Θεσσαλονίκης για διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων

3.1.3 Διεθνείς Αγορές

Η ΦΑΓΕ παράγει και διανέμει περισσότερα από 100 επώνυμα προϊόντα. Η εταιρεία διαθέτει μια μεγάλη ποικιλία από γιαούρτια, επιδόρπια γάλακτος, γάλα, κρέμες γάλακτος, τυριά και τζατζίκι.

Τα προϊόντα της ΦΑΓΕ προωθούνται στην αγορά με το σήμα ΦΑΓΕ και με εμπορικές ονομασίες όπως TOTAL, FETA FAGE, TZATZIKI FAGE, κτλ.

Ένα από τα πλέον σημαντικά επιτεύγματα της ΦΑΓΕ είναι η διάθεση του ελληνικού γιαουρτιού στην Ευρωπαϊκή αγορά. Το TOTAL της ΦΑΓΕ ήταν το πρώτο στραγγισμένο γιαούρτι το οποίο πουλήθηκε με επιτυχία στην Ευρώπη. Η επιτυχία αυτή επαληθεύθηκε από τις προσπάθειες γνωστών Ευρωπαϊκών πολυεθνικών να μιμηθούν το γιαούρτι TOTAL δημιουργώντας μια κατηγορία την οποία ονόμασαν «Γιαούρτι Ελληνικού τύπου».

Σήμερα, τα επιλεγμένα γιαούρτια και τυριά ΦΑΓΕ απολαμβάνουν καταναλωτές σε 27 χώρες του κόσμου και τα βρίσκει κανείς σε 20,000 καταστήματα λιανικής σε όλο τον κόσμο. Η ΦΑΓΕ ηγείται της αγοράς στραγγισμένου γιαουρτιού στην

Αγγλία και κατέχει ένα σημαντικό μερίδιο της αγοράς σε πολλές άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Η επιτυχία αυτή είναι ανεπανάληπτη αν σκεφτεί κανείς το μέγεθος και το ανταγωνιστικό περιβάλλον των αγορών αυτών.

Το πάντρεμα παραδοσιακών Ελληνικών συνταγών με την προηγμένη τεχνολογία εξασφαλίζει προϊόντα αυθεντικής γεύσης και ασυναγώνιστης ποιότητας.

Στο ξεκίνημα του νέου αιώνα, η ΦΑΓΕ συνεχίζει να επεκτείνεται παγκοσμίως, διατηρώντας την πρωτοποριακή της θέση στην Ελληνική αγορά.

3.1.4 Δίκτυο Διανομής

Η ΦΑΓΕ έχει το μεγαλύτερο και καλύτερα οργανωμένο δίκτυο διανομής με στόλο 400 αυτοκινήτων-ψυγείων που εφοδιάζουν 25.000 σημεία πώλησης σε όλη την Ελλάδα, σε καθημερινή βάση. Τα προϊόντα της τοποθετούνται σε supermarkets, φούρνους, περίπτερα και μικρά μαγαζιά σε κάθε σημείο της χώρας.

Στην Αττική τα προϊόντα της ΦΑΓΕ μεταφέρονται καθημερινά από ένα στόλο 200 φορτηγών-ψυγείων που χωρίζονται σε τρία δίκτυα ανάλογα με το χρόνο ζωής στο ράφι:

- ⊙ Γιαούρτια
- ⊙ Φρέσκο Γάλα και χυμοί
- ⊙ Τυριά και προϊόντα UHT (μακράς διάρκειας)

Στην υπόλοιπη Ελλάδα, η ΦΑΓΕ διανέμει τα προϊόντα της μέσω 70 αποκλειστικών αντιπροσώπων με περισσότερα από 200 φορτηγά- ψυγεία. Επιπλέον αυτή τη στιγμή η ΦΑΓΕ

έχει ήδη 20.000 σημεία πώλησης στο εξωτερικό. Πρόκειται για μια επιτυχία μοναδική, αν αναλογιστεί κανείς το μέγεθος και τον ανταγωνιστικό χαρακτήρα αυτών των αγορών. Είναι όμως ακόμη μια απόδειξη ότι η "ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ" είναι αυτό που χαρακτηρίζει όλα τα προϊόντα της ΦΑΓΕ.

3.1.5 Πρώτες Ύλες

Για τη συλλογή, την επεξεργασία και τη διασφάλιση της ποιότητας της πρώτης ύλης, η ΦΑΓΕ έχει αναπτύξει σε όλη την Ελλάδα ένα δίκτυο 11 σταθμών συγκέντρωσης γάλακτος, οι οποίοι βρίσκονται στις εξής περιοχές:

- ⊙ Λάρισα
- ⊙ Ηράκλειο
- ⊙ Ιωάννινα
- ⊙ Αγρίνιο
- ⊙ Λαμία
- ⊙ Αλιβέρι
- ⊙ Καρδίτσα
- ⊙ Ξάνθη
- ⊙ Αμύνταιο
- ⊙ Λαγκαδάς
- ⊙ Ανδραβίδα

Οι σταθμοί διαθέτουν τον πλέον σύγχρονο μηχανολογικό και εργαστηριακό εξοπλισμό, όπως επίσης και ένα άριστα εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό.

1100 παραγωγοί αγελαδινού γάλακτος και 2000 παραγωγοί αιγοπρόβειου γάλακτος από τη Μακεδονία, τη Θράκη, την Ήπειρο, τη Θεσσαλία, τη Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο και την Κρήτη, σε συνεργασία με το επιστημονικό προσωπικό της Εταιρίας, σε θέματα όπως η επιλογή του γενετικού υλικού, η διατροφή των ζώων, η υγιεινή παραγωγή του γάλακτος, φροντίζουν να παράγουν ένα προϊόν υψηλών προδιαγραφών, σύμφωνα πάντα με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες των καταναλωτών.

Το φρέσκο γάλα που συλλέγεται καθημερινά αμέσως μετά το άρμεγμα με ένα στόλο 40 ειδικά εξοπλισμένων βυτίων, μεταφέρεται στους κατά τόπους σταθμούς συγκέντρωσης γάλακτος και στη συνέχεια στα εργοστάσια της Εταιρίας για το τελικό στάδιο της επεξεργασίας και μετατροπής του στα υψηλής ποιότητας προϊόντα ΦΑΓΕ.

Σήμερα η ΦΑΓΕ συλλέγει το 17% της συνολικής παραγωγής γάλακτος στην Ελλάδα και έχει αναπτύξει έναν «ποιοτικό χάρτη» με αυστηρές προδιαγραφές πολλαπλών σημείων ελέγχου, από την παραγωγή της πρώτης ύλης μέχρι και το τελικό προϊόν στο ράφι, που τηρείται ευλαβικά και εξασφαλίζει την επιθυμητή απaráμιλλη ποιότητα όλων των προϊόντων της.

3.1.6 Υποδομή

Στην εθνική οδό Αθηνών-Λαμίας, δεσπόζει ένα εντυπωσιακό σε σύλληψη και κατασκευή, κτιριακό συγκρότημα 50.000 τ.μ. Πρόκειται για μια από τις πλέον σύγχρονες σε παγκόσμια κλίμακα, μονάδες παραγωγής και διανομής γάλακτος σε όλη την Ευρώπη.

Κάθε μέρα έρχεται να αποθηκευτεί εδώ μια ποσότητα 400.000 λίτρων φρέσκου γάλακτος που στη συνέχεια μέσα από μια υγιεινή, σύγχρονη διαδικασία μετατρέπεται στη γνωστή ποικιλία προϊόντων ΦΑΓΕ.

Επιπλέον χάρη στις πιο εξελιγμένες μορφές αυτοματισμού, γίνεται δυνατή η επεξεργασία 50.000 λίτρων γάλακτος την ώρα, εξασφαλίζοντας έτσι για τις ανάγκες της ευρωπαϊκής αγοράς, μια ετήσια δυναμικότητα παραγωγής που φτάνει τον εκπληκτικό αριθμό των 500.000.000 κυπέλων γιαουρτιού. Οι εγκαταστάσεις αυτές έχουν πιστοποιητικό ποιότητας ISO 9002.

◉ Όμως με νέες επενδύσεις έχει δημιουργήσει νέες εγκαταστάσεις παστερίωσης και ομογενοποίησης στο Αμύνταιο, στη Φλώρινα, προσφέροντας έτσι ακόμη πιο φρέσκα προϊόντα στη Βόρεια Ελλάδα και ταυτόχρονα μειώνοντας το κόστος

μεταφοράς.

Επιπλέον η ΦΑΓΕ έχει επενδύσει σημαντικά ποσά για την εξαγορά τυροκομείων σε διάφορα μέρη της Ελλάδας, τα οποία έχει εκσυγχρονίσει. Εκεί με έναν άριστο συνδυασμό της τεχνογνωσίας της ΦΑΓΕ με την πείρα των παραδοσιακών τυροκόμων, παράγονται τα υψηλής ποιότητας παραδοσιακά τυριά της.

Με σχολαστικό έλεγχο των εγκαταστάσεων και του γάλακτος, η ΦΑΓΕ βάζει πάντα και στα τυροκομικά της, τη σφραγίδα του γνήσιου ελεγχόμενου και εγκεκριμένου προϊόντος, με εγγύηση σταθερής ποιότητας και γεύσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

4.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Σκοπός αυτού του κεφαλαίου είναι η διεύρυνση της σπουδαιότητας των πληροφοριών που περιέχει ο ισολογισμός και οι αριθμοδείκτες. Θα δούμε τι είναι η κατάσταση ταμειακών ροών και που αυτή χρησιμεύει. Πιο συγκεκριμένα το κεφάλαιο αυτό αναπτύσσεται ως εξής :

1. Ισολογισμός
2. Παρουσίαση Αριθμοδεικτών
3. Ανάλυση Αριθμοδεικτών Δραστηριότητας
4. Ανάλυση Αριθμοδεικτών Δανειακής Επιβάρυνσης
5. Ανάλυση Αριθμοδεικτών Ρευστότητας
6. Ανάλυση Αριθμοδεικτών Αποδοτικότητας
7. Ανάλυση Αριθμοδεικτών Βιωσιμότητας
8. Κατάσταση Ταμειακών Ροών

4.2 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο Ισολογισμός είναι η λογιστική κατάσταση στην οποία εμφανίζονται συνοπτικά κατά είδος και αξία τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης σε μια χρονική στιγμή αποτιμημένα στο ίδιο νόμισμα. Στον Ισολογισμό απεικονίζεται η περιουσιακή συγκρότηση της επιχείρησης σύμφωνα με την ισότητα $E=Π$ και πρέπει να εμφανίζεται με σαφήνεια, ειλικρίνεια και ακρίβεια, ταξινομημένη αρμονικά κατά ομάδες, υποομάδες και ειδή περιουσιακών στοιχείων, τόσο από τη λογιστική, όσο και από την οικονομική και νομική άποψη του κάθε περιουσιακού στοιχείου. Ο Ισολογισμός σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις δημοσιεύεται, ανακοινώνεται ή γνωστοποιείται και αποτελεί την επίσημη εικόνα της περιουσιακής συγκροτήσεως της επιχείρησης.

Η γνώση των μεθόδων ανάλυσης του ισολογισμού από τα στελέχη των επιχειρήσεων και τους παντός είδους αναλυτές έχει διπλή χρησιμότητα. Πρώτων, επιτρέπει την κατανόηση της κεφαλαιακής διάρθρωσης της

επιχείρησης, τόσο από πλευράς στοιχείων ενεργητικού όσο και από πλευράς στοιχείων παθητικού και, κατά συνέπεια, μπορεί κανείς να αντιλαμβάνεται καλύτερα τις αναπτυξιακές δυνατότητες της επιχείρησης. Δεύτερον, η μελέτη του ισολογισμού των ανταγωνιστριών επιχειρήσεων έχει να αποκαλύψει αρκετές πτυχές, τόσο της προηγούμενης δραστηριότητας τους όσο και των μελλοντικών τους δραστηριοτήτων. Ο καθορισμός της αναπτυξιακής πολιτικής μιας επιχείρησης πρέπει να συνδυάζεται με τη δυνατότητα χρηματοδότησης της που, καταρχήν, μπορεί να εκτιμηθεί μέσα από μια διεξοδική ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ιδιαίτερα του Ισολογισμού.

4.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Οι Αριθμοδείκτες είναι σχέσεις μεταξύ μεγεθών, λογιστικής ή στατιστικής προέλευσης, που καταρτίζονται με σκοπό τον προσδιορισμό της πραγματικής θέσης ή της αποδοτικότητας των διαφόρων τμημάτων ή ολόκληρων των τομέων της οικονομικής μονάδας, ή και γενικότερα του κλάδου στον οποίο ανήκει η μονάδα αυτή.

Με τους Αριθμοδείκτες προσδιορίζεται η σχέση μεταξύ βασικών επιχειρηματικών μεγεθών, κατευθύνεται η επιχειρηματική δράση, και επεξηγούνται και αναλύονται τα αποτελέσματα που προκύπτουν. Προσδιορίζεται επίσης ο βαθμός απόδοσης των διαφόρων δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας με σκοπό την ορθολογικότερη εκμετάλλευση των μέσων δράσης της.

Ο κάθε επενδυτής- επιχειρηματίας για το βασικότερο που ενδιαφέρεται είναι η αποδοτικότητα του κεφαλαίου του, που έχει επενδύσει στη συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα, γι' αυτό ένας σημαντικότερος δείκτης, είναι αυτός που προκύπτει από τη σχέση:

$$\frac{\text{ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ}}{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}$$

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε κατά σειρά τις ακόλουθες πέντε κατηγορίες αριθμοδεικτών :

A) Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας

B) Αριθμοδείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης

Γ) Αριθμοδείκτες Ρευστότητας.

Δ) Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας.

Ε) Αριθμοδείκτες Βιωσιμότητας.

4.3.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οι αριθμοδείκτες Δραστηριότητας ή Κυκλοφοριακής ταχύτητας μετρούν το βαθμό αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των περιουσιακών στοιχείων που απασχολούνται στην επιχείρηση.

Η έννοια της κυκλοφοριακής ταχύτητας δείχνει την ταχύτητα μετατροπής ενός στοιχείου του κυκλοφορούντος ενεργητικού σε ρευστά διαθέσιμα π.χ. η ταχύτητα των αποθεμάτων σε απαιτήσεις.

4.3.1.1. Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων:

$$\frac{\text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ}}{\text{ΜΕΣΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ}}$$

Η Κ.Τ. Αποθεμάτων είναι ένα κριτήριο για την αποτελεσματική ή μη διαχείριση των αποθεμάτων της επιχείρησης καθώς και για τον βαθμό ρευστότητάς της. Μέσο απόθεμα = (Αρχικό Απόθεμα + Τελικό Απόθεμα) / 2 διότι το ύψος των αποθεμάτων στο τέλος της χρήσης, δεν αντιπροσωπεύει το πραγματικό ύψος αυτών κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Το Κόστος Πωληθέντων χρησιμοποιείται γιατί εκφράζεται σε τιμές κτήσης όπως και τα αποθέματα. Η Κ.Τ. Αποθεμάτων δείχνει πόσες φορές ανανεώθηκαν (αγοράστηκαν ή κατασκευάστηκαν) και πωλήθηκαν, κατά μέσο όρο, τα αποθέματα της επιχείρησης μέσα στη χρήση.

Μέση διάρκεια παραμονής αποθεμάτων:

$$\frac{365 \text{ ΗΜΕΡΕΣ}}{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ}}$$

Δείχνει το χρονικό διάστημα (ημέρες) που παρέμειναν τα αποθέματα στην επιχείρηση μέχρις ότου πωληθούν ή τον αριθμό ημερών που απαιτούνται προκειμένου να ανανεωθούν τα αποθέματα της επιχείρησης. Αύξηση της Κ.Τ. Αποθεμάτων σημαίνει μείωση της χρονικής περιόδου από την ημερομηνία αγοράς έως την ημερομηνία πώλησης των αποθεμάτων.

4.3.1.2. Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων

ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ **ΜΕΣΟ ΟΡΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ**

Η Κ.Τ. Απαιτήσεων είναι ένα κριτήριο για την αποτελεσματική ή μη διαχείριση των απαιτήσεων της επιχείρησης καθώς και για τον βαθμό ρευστότητάς τους. Αν οι πιστωτικές πωλήσεις της επιχείρησης μέσα στη χρήση δεν είναι γνωστές, τότε χρησιμοποιούνται οι καθαρές πωλήσεις της χρήσης.

$M.O. \text{ απαιτήσεων} = (\text{Απαιτήσεις αρχής} + \text{Απαιτήσεις τέλους}) / 2.$ Ο δείκτης Κ.Τ. Απαιτήσεων δείχνει πόσες φορές, κατά μέσο όρο, ανανεώνονται (εισπράττονται) κατά τη διάρκεια της χρήσης οι απαιτήσεις της επιχείρησης.

Μέση περίοδος είσπραξης απαιτήσεων:

365 ΗΜΕΡΕΣ **ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ**

Αναφέρεται στη χρονική περίοδο από την πώληση επί πιστώσει των αγαθών ή υπηρεσιών έως την είσπραξη των απαιτήσεων. Όσο μεγαλύτερη είναι η Κ.Τ. Απαιτήσεων τόσο μικρότερος είναι ο χρόνος δεσμεύσεως των κεφαλαίων και τόσο καλύτερη η θέση της από άποψη χορηγούμενων πιστώσεων. Το χρονικό αυτό διάστημα αφ' ενός μετρά την αποτελεσματικότητα της διοικήσεως της επιχείρησης στην είσπραξη των απαιτήσεων της και αφετέρου εκφράζει την πιστωτική της πολιτική.

4.3.1.3.Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών:

ΑΓΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ **ΜΕΣΟ ΟΡΟ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ**

Δείχνει πόσες φορές μέσα στη λογιστική χρήση ανακυκλώνονται οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους προμηθευτές της, δηλαδή πόσες φορές η επιχείρηση δημιουργεί και εξοφλεί υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές της λόγω αγοράς αποθεμάτων με πίστωση.

Μέση περίοδος εξόφλησης προμηθευτών:

$$\frac{365 \text{ ΗΜΕΡΕΣ}}{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ}}$$

Δείχνει τον αριθμό των ημερών που, κατά μέσο όρο, παραμένουν οφειλόμενες ή ανεξόφλητες οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους προμηθευτές της.

Αν συγκρίνουμε την Κ.Τ. Απαιτήσεων με την Κ.Τ. Προμηθευτών θα ισχύει : Κ.Τ. Απαιτήσεων > Κ.Τ. Προμηθευτών. Τότε σημαίνει ότι οι υποχρεώσεις έναντι των προμηθευτών εξοφλούνται με βραδύτερο ρυθμό από ότι εισπράττονται οι απαιτήσεις της. Επομένως η επιχείρηση δεν χρειάζεται να διατηρεί μεγάλα ποσά σε κυκλοφορικά στοιχεία δεδομένου ότι χρηματοδοτείται εν μέρει από τους πιστωτές της.

4.3.1.4. Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Ενεργητικού

$$\frac{\text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}}$$

Εκφράζει το βαθμό χρησιμοποίησεως του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της. Δείχνει εάν υπάρχει ή όχι υπερεπένδυση κεφαλαίων στην επιχείρηση, σε σχέση με το ύψος των πωλήσεων που πραγματοποιεί. Μια υψηλή τιμή του δείκτη σημαίνει ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιεί πωλήσεις. Αντίθετα, μια χαμηλή τιμή αποτελεί ένδειξη μη εντατικής χρησιμοποίησης αυτών, όποτε θα πρέπει ή να αυξήσει το βαθμό χρησιμοποίησεως τους ή να ρευστοποιήσει μέρος αυτών.

4.3.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ

Για να προσδιορίσουμε αν μια επιχείρηση χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τα περιουσιακά της στοιχεία υπολογίζουμε τους αριθμοδείκτες δανειακής επιβάρυνσης. Οι αριθμοδείκτες αυτοί μας επιτρέπουν να εκτιμήσουμε την δυνατότητα της εταιρείας να εξυπηρετήσει τα δάνεια της καθώς και την αγορά νέων παγίων. Αναλυτικότερα οι αριθμοδείκτες αυτοί είναι οι ακόλουθοι:

$$4.3.2.1. \text{Δάνειακη Επιβάρυνση} = \frac{\text{ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}$$

$$4.3.2.2. \text{Ξενα Κεφάλαια προς Συνολικά Κεφάλαια} = \frac{\text{ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}}$$

4.3.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΡΕΥΤΟΤΗΤΑΣ

Οι Αριθμοδείκτες Ρευστότητας αποτελούν μέρος του Κεφαλαίου Κίνησης και δείχνουν την ικανότητα της επιχείρησης να εκπληρώνει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της από τα κυκλοφοριακά στοιχεία.

Κύριοι Αριθμοδείκτες ρευστότητας:

1. Αριθμοδείκτης Έμμεσης ή Κυκλοφοριακής Ρευστότητας
2. Αριθμοδείκτης Άμεσης ή Πραγματικής Ρευστότητας
3. Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας

4.3.3. 1. Αριθμοδείκτης Έμμεσης ή κυκλοφοριακής Ρευστότητας =

$$\frac{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}{\text{ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}$$

Συγκρίνει τις υποχρεώσεις που είναι πληρωτέες σε 12 μήνες με τα ενεργητικά που είτε είναι είτε θα γίνουν ρευστά στην ίδια χρονική περίοδο. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης αυτός, τόσο καλύτερη από πλευράς ρευστότητας είναι η θέση μιας επιχείρησης.

4.3.3.2. Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας =

$$\frac{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ} - \text{ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ}}{\text{ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}$$

Αποτελεί πιο αυστηρό τεστ καθώς περιλαμβάνει κυκλοφοριακά στοιχεία που είτε είναι είτε μπορούν να μετασχηματιστούν σε μετρητά σχετικά εύκολα. Μας δείχνει πόσες φορές τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

4.3.3.3. Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας=

$$\frac{\text{ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}{\text{ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δίνει την εικόνα της επάρκειας ή όχι των μετρητών στην επιχείρηση σε σχέση με τις τρέχουσες λειτουργικές τους ανάγκες. Εκφράζει έτσι, την ικανότητα μιας επιχειρήσεως για την εξόφληση των τρεχουσών και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της με τα μετρητά που διαθέτει. Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει πόσες φορές τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία μιας επιχειρήσεως καλύπτουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

4.3.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μπορούμε να ορίσουμε την αποδοτικότητα ως την ικανότητα της επιχείρησης να δημιουργεί κέρδη. Ενδιαφέρει κυρίως τους μετόχους, τους πιστωτές, τη διοίκηση και τους εργαζόμενους της επιχείρησης. Αποτελεί ένα εξαιρετικά καλό παράγοντα για την αξιολόγηση των επιχειρησιακών μονάδων και των διοικούντων.

4.3.4.1 Περιθώριο Μικτού κέρδους

$$\frac{\text{ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ}}{\text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ}} * 100$$

Απεικονίζει το μικτό κέρδος που απολαμβάνει μια επιχείρηση από την πώληση αγαθών αξίας 1 ευρώ. Μια επιχείρηση για να θεωρηθεί επιτυχημένη θα πρέπει να έχει ένα αρκετά υψηλό ποσοστό μικτού κέρδους, που να της επιτρέπει να καλύπτει τα λειτουργικά και άλλα έξοδά της και συγχρόνως να της αφήνει ένα ικανοποιητικό καθαρό κέρδος, σε σχέση με τις πωλήσεις και τα ίδια κεφάλαια που απασχολεί.

4.3.4.2 Περιθώριο Καθαρού κέρδους:

$$\frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ}}{\text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ}} * 100$$

Δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που επιτυγχάνει μια επιχείρηση από τις πωλήσεις της. Από την μελέτη των δύο αριθμοδεικτών (μικτού και καθαρού κέρδους) μπορεί ο αναλυτής να εμβαθύνει στην εσωτερική λειτουργία της επιχείρησης.

Εάν ο αριθμοδείκτης Μ.Κ. δεν μεταβάλλεται διαχρονικά ενώ κατά την ίδια περίοδο ο αριθμοδείκτης Κ.Κ. παρουσιάζει κάμψη, υπάρχει ένδειξη μιας δυσανάλογης αύξησης των εξόδων λειτουργίας της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της. Εάν ισχύει το αντίθετο, παρέχεται ένδειξη δυσανάλογου αυξήσεως του κόστους πωληθέντων σε σχέση με τα έσοδα πωλήσεων.

4.3.4.3 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων:

$$\frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ}}{\text{Μ. Ο. ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ}} * 100$$

Απεικονίζει τα κέρδη που αναλογούν στα Ίδια Κεφάλαια.

4.3.4.4 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού

$$\frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}} * 100$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός μετρά την απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων μιας επιχειρήσεως, καθώς και των επί μέρους τμημάτων αυτής και

αποτελεί ένα είδος αξιολογήσεως και ελέγχου της διοικήσεως της. Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας του ενεργητικού βρίσκεται αν διαιρέσουμε το σύνολο των λειτουργικών κερδών της χρήσεως με το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων (σύνολο ενεργητικού) που μετέχουν στην πραγματοποίηση των εν λόγω κερδών. Ο υπολογισμός του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας του ενεργητικού μιας επιχείρησης επιτρέπει:

1. Τη σύγκριση της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης με την αποδοτικότητα άλλων μορφών επενδύσεων.
2. Την παρακολούθηση της αποδοτικότητας διαχρονικά για την σύγκριση της με τα αντίστοιχα μεγέθη άλλων ομοειδών επιχειρήσεων ή με το μέσω όρο του κλάδου που ανήκει η επιχείρηση.
3. Τη διερεύνηση των αιτιών της μεταβολής του διαχρονικά.

4.3.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

4.3.5.1. Αριθμοδείκτης Καλύψεως Τόκων ή Βαθμός Κάλυψης Χρηματοοικονομικών Δαπανών

ΚΑΘ. ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΚΩΝ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΚΩΝ

Ο αριθμοδείκτης καλύψεως τόκων, που πρέπει να καταβάλει μια επιχείρηση μέσα σε μια χρήση για τη χρησιμοποίηση των ξένων, κυρίως, μακροπρόθεσμων κεφαλαίων της, δείχνει πόσες φορές αυτοί οι τόκοι καλύπτονται από τα καθαρά κέρδη της. Με άλλα λόγια, ο αριθμοδείκτης αυτός εκφράζει τη σχέση μεταξύ των καθαρών κερδών μιας επιχείρησης και των τόκων με τους οποίους αυτή επιβαρύνεται μέσα στη χρήση για τα ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια. Αποτελεί, δηλαδή, ένα μέτρο της δανειακής καταστάσεως της επιχείρησης σε σχέση με την κερδοφόρα δυναμικότητα της. Άρα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή σ' αυτόν τον αριθμοδείκτη διότι αποτελεί συνάρτηση της διαρθρώσεως των κεφαλαίων της επιχείρησης και της κερδοφόρας δυναμικότητας της.

4.4 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Μέχρι πριν την εφαρμογή των Δ.Λ.Π. στην Ελλάδα όσες ανώνυμες εταιρείες είχαν μετοχές ή άλλες κινητές αξίες εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά ήταν υποχρεωμένες να συντάσσουν Κατάσταση Ταμειακών Ροών και να την δημοσιεύουν στο Ετήσιο Δελτίο τους κάθε χρόνο σύμφωνα με τις αποφάσεις του Δ.Σ. της Ε.Κ. 5/204/14-11-00 και 7/732/15-02-06.

Κατόπιν, με την υποχρεωτική εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, όσες εταιρείες είναι υποχρεωμένες να τηρούν τα Δ.Λ.Π. πρέπει να συντάσσουν και την Κατάσταση Ταμειακών Ροών, καθώς είναι μία από τις πέντε καταστάσεις που συνθέτουν μία πλήρη σειρά οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.

Με τελευταία τροποποίηση (Ν.3487/2006) που έγινε στον Κ.Ν.2190/1920, όσες ανώνυμες εταιρείες συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των οποίων μετοχές ή άλλες κινητές αξίες δεν είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, καθώς και οι ενοποιούμενες σε αυτές επιχειρήσεις καταρτίζουν, επιπροσθέτως, Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, καθώς και Κατάσταση Ταμειακών Ροών (ΚΤΡ).

Χρησιμότητα

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών (ΚΤΡ), όταν χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τις λοιπές οικονομικές καταστάσεις μας δίνει πληροφορίες:

- για την μεταβολή στην καθαρή περιουσία και την χρηματοοικονομική δομή μιας εταιρείας.
- για τις δυνατότητες μιας εταιρείας να επηρεάζει τα ποσά και το χρόνο των ταμειακών ροών για να τις προσαρμόζει στην αλλαγή των συνθηκών και των ευκαιριών.

- για την δυνατότητα μιας εταιρείας να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και έτσι επιτρέπει στους χρήστες να αναπτύξουν πρότυπα για να εκτιμούν και να συγκρίνουν την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών των διαφόρων εταιρειών.
- για την οικονομική απόδοση μιας εταιρείας απαλλαγμένη από λογιστικούς χειρισμούς (αποσβέσεις, προβλέψεις, κερδοζημίες λογιστικές) πράγμα που διευκολύνει τόσο σε διαχρονικές όσο και σε διεπιχειρησιακές αναλύσεις.
- για την σχέση μεταξύ λογιστικών αποτελεσμάτων και χρηματικών ροών. Επίσης, μετατοπίζει την έμφαση από τα λογιστικά αποτελέσματα στις χρηματικές ροές.
- για τον ταμειακό κύκλο και την επίπτωση της πιστωτικής πολιτικής στην ρευστότητα μιας εταιρείας.

Σε ποια φάση του κύκλου ζωής της βρίσκεται η επιχείρηση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2010-2011-2012

5.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Σκοπός αυτού του κεφαλαίου είναι η ανάλυση και η αριθμητική παρουσίαση των αριθμοδεικτών που επιλέξαμε να ασχοληθούμε. Μέσα από τους αριθμοδείκτες αυτούς, θα βγάλουμε ένα γενικό συμπέρασμα για την πορεία που ακολουθεί η εταιρεία στα έτη 2010,2011,2012 . Έτσι σε αυτό το κεφάλαιο θα δούμε :

1. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
2. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ
3. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ
4. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
5. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

5.2. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

5.2.1 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων

5.2.2 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων

5.2.3 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών

5.2.4 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Ενεργητικού

5.2.1. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ ΜΕΣΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Η ικανότητα μιας επιχείρησης να πωλεί τα αποθέματα της γρήγορα αποτελεί ένα μέτρο του βαθμού χρησιμοποίησης των περιουσιακών της στοιχείων. Ο αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων δείχνει πόσες φορές ανανεώθηκαν τα αποθέματα της επιχείρησης, σε σχέση με τις πωλήσεις της μέσα στη χρήση. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης, τόσο πιο αποτελεσματικά λειτουργεί η επιχείρηση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΦΟΡΕΣ	10,05	7,42	6,00
ΜΕΡΕΣ/ΕΤΟΣ	36,31	49,19	60,83

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα και του σχεδιαγράμματος, βλέπουμε ότι η ΦΑΓΕ έχει μια πτωτική τάση με το πέρασμα των χρόνων. Ενώ το 2010 η

ανανέωση των αποθεμάτων γινόταν 10,05 φορές το 2012 φτάνουμε στο επίπεδο να γίνεται 6 φορές, άρα έχουμε την εικόνα μιας επιχείρησης που σταδιακά κατεβάζει την αποτελεσματικότητα της έχουμε μια μείωση της κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων. Το ίδιο αποτέλεσμα παρουσιάζεται και στον παρακάτω πίνακα , στον οποίο έχουμε την κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων ημέρες /έτος.

5.2.2. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΕΣΟ ΟΡΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων βρίσκεται αν διαιρέσουμε την αξία των πιστωτικών πωλήσεων μιας επιχείρησης, μέσα στη χρήση, με το μέσο όρο των απαιτήσεων της. Επειδή όμως, συνήθως δεν υπάρχουν στοιχεία για τις πιστωτικές πωλήσεις, καθώς και στοιχεία που να αναφέρονται στο μέσο όρο των χορηγούμενων πιστώσεων, λαμβάνονται υπόψη οι καθαρές πωλήσεις της χρήσεως και το σύνολο των απαιτήσεων, όπως εμφανίζονται στον ισολογισμό στο τέλος της χρήσεως. Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας απαιτήσεων δείχνει πόσες φορές, κατά μέσο όρο, εισπράττονται κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσεως οι απαιτήσεις της επιχείρησης

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΦΟΡΕΣ	5,34	4,72	3,33
ΜΕΡΕΣ/ΕΤΟΣ	68,35	77,33	109,60

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα και του σχεδιαγράμματος, βλέπουμε για άλλη μια φορά η εταιρεία δείχνει μια μικρή μείωση η οποία δεν είναι τόσο σημαντική ώστε να προκαλέσει κάποιο πρόβλημα στην εταιρεία. Το ίδιο αποτέλεσμα παρουσιάζεται και στον παρακάτω πίνακα , στον οποίον έχουμε την κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων ημέρες /έτος.

5.2.3. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ

ΑΓΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΕΣΟ ΟΡΟ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ

Δείχνει πόσες φορές μέσα στη λογιστική χρήση ανακυκλώνονται οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους προμηθευτές της, δηλαδή πόσες φορές η επιχείρηση δημιουργεί και εξοφλεί υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές της λόγω αγοράς αποθεμάτων με πίστωση.

Μέση περίοδος εξόφλησης προμηθευτών:

$$\frac{365 \text{ ΗΜΕΡΕΣ}}{\text{κυκλοφοριακή ταχύτητα των προμηθευτών}}$$

Δείχνει τον αριθμό των ημερών που, κατά μέσο όρο, παραμένουν οφειλόμενες ή ανεξόφλητες οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους προμηθευτές της.

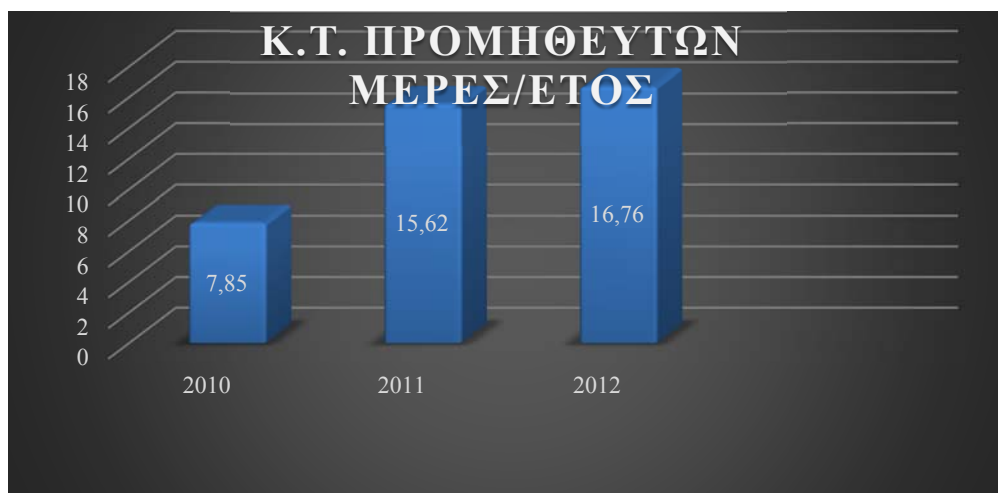
Αν συγκρίνουμε την Κ.Τ. Απαιτήσεων με την Κ.Τ. Προμηθευτών θα ισχύει : Κ.Τ. Απαιτήσεων > Κ.Τ. Προμηθευτών. Τότε σημαίνει ότι οι υποχρεώσεις έναντι των προμηθευτών εξοφλούνται με βραδύτερο ρυθμό από ότι εισπράττονται οι απαιτήσεις της. Επομένως η επιχείρηση δεν χρειάζεται να διατηρεί μεγάλα ποσά σε κυκλοφορικά στοιχεία δεδομένου ότι χρηματοδοτείται εν μέρει από τους πιστωτές της.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΦΟΡΕΣ	46,48	23,36	21,77
ΜΕΡΕΣ/ΕΤΟΣ	7,85	15,62	16,76

Σε αντίθεση με τον προηγούμενο αριθμοδείκτη, ο αριθμοδείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας των προμηθευτών μας δείχνει τις υποχρεώσεις που έχει κάθε εταιρεία προς τους προμηθευτές της. Σύμφωνα λοιπόν με τα στοιχεία που έχουμε, παρατηρούμε ότι η εταιρεία μειώνει αισθητά τον ρυθμό αποπληρωμής των προμηθευτών της. Το 2010 οι υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές ανακυκλώνονται μέσα στην χρήση κατά 46,48 φορές, τον επόμενο χρόνο, 2011 ο ρυθμός έπεσε σε 23,36 φορές, δηλαδή περίπου 50% μείωση. Το 2012 η μείωση συνεχίζεται με μικρότερο ρυθμό αφού φτάνει στο 21,77 φορές. Το ίδιο αποτέλεσμα παρουσιάζεται και στον παρακάτω πίνακα, στον οποίο έχουμε την κυκλοφοριακή ταχύτητα προμηθευτών ημέρες /έτος.

Αν παρατηρήσουμε τους δείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων και προμηθευτών θα μπορούσαμε να δούμε αν η εταιρεία κάνει σωστή χρήση και

των δυο δεικτών. Επιπλέον, αν θέλουμε να υπολογίσουμε την ταχύτητα εισπράξεως των απαιτήσεων της εταιρείας χρησιμοποιούμε το κλάσμα :

$$\frac{\text{πωλήσεις}}{\text{απαιτήσεις}}$$

Οι πωλήσεις (κύκλος εργασιών) περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως και οι απαιτήσεις στην κατάσταση του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Όσο πιο γρήγορα εισπράττονται οι απαιτήσεις της εταιρείας τόσο μικρότερο κεφάλαιο δεσμεύεται σε απαιτήσεις, και το όποιο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί αποδοτικότερα κάπου αλλού (π.χ. ανάπτυξη της εταιρείας).

Έτσι, όπως βλέπουμε η εταιρεία δεν κάνει την καλύτερη χρήση των δύο αριθμοδεικτών, εισπράττει τις απαιτήσεις σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από ότι πληρώνει τις υποχρεώσεις και κατά την διάρκεια της χρήσης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να δεσμεύει ένα μεγάλο ποσό σε κυκλοφοριακά στοιχεία έτσι ώστε να πληρώνει τις υποχρεώσεις της.

5.2.4. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

$$\frac{\text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}}$$

Ο δείκτης της εκφράζει το βαθμό χρησιμοποίησεως του ενεργητικού, σε σχέση με τις πωλήσεις της επιχείρησης.

Ο υψηλός αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού σημαίνει ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιεί τις πωλήσεις της. Αντίθετα, ο χαμηλός αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού αποτελεί ένδειξη μη εντατικής χρήσης των περιουσιακών της στοιχείων, όποτε θα πρέπει η να αυξήσει το βαθμό χρησιμοποίησεως αυτών ή να προβεί σε ρευστοποίηση μέρους των περιουσιακών της στοιχείων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΦΟΡΕΣ	0,91	0,85	0,78

Παρατηρώντας τον πίνακα θα μπορούσαμε να πούμε η εταιρεία δεν χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιεί τις πωλήσεις της .Υπάρχει και μια πτωτική τάση μέσα στα τρία έτη , παρόλο που το ποσοστό που χρησιμοποιεί είναι ήδη πολύ μικρό .

5.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ

5.3.1. ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ

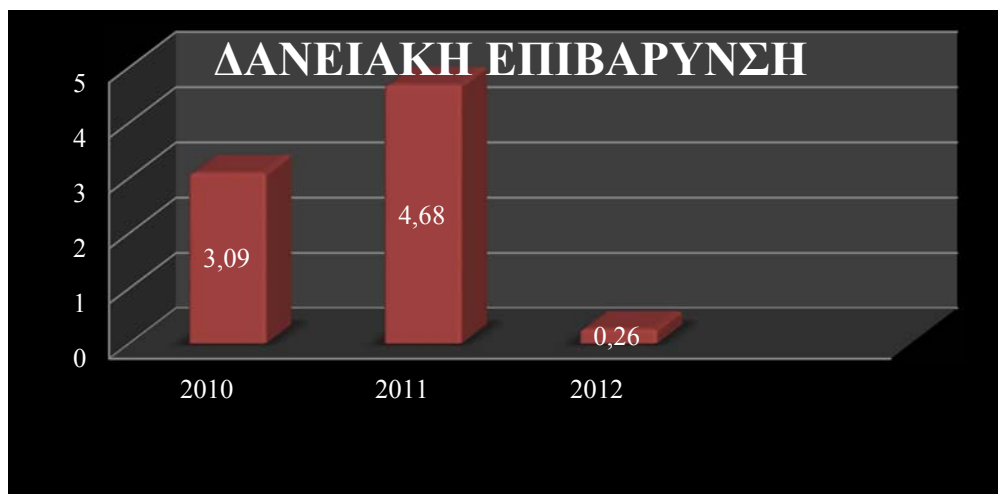
$$\frac{\text{ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει τι ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων αποτελούν τα ξένα κεφάλαια και είναι ενδεικτικός του βαθμού προστασίας των πιστωτών με ίδια κεφάλαια. Όσο πιο μικρό το ποσοστό των ξένων κεφαλαίων τόσο πιο χαμηλή είναι η δανειακή επιβάρυνση της επιχείρησης και επομένως, μικρότερος ο κίνδυνος αφερεγγυότητας και το αντίθετο.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΦΟΡΕΣ	3,09	4,68	0,28

Σύμφωνα με τα στοιχεία , παρατηρούμε ότι η εταιρεία μας κατά τα δύο πρώτα έτη 2010 και 2011 έχει υψηλό δείκτη επιβάρυνσης , γεγονός που την καθιστά εξαιρετικά επικίνδυνη προς τους πιστωτές της , αφού στηρίζεται κυρίως σε ξένα κεφάλαια και έτσι η πιθανότητα να αθετήσει τις δανειακές της υποχρεώσεις είναι μεγάλη . Το έτος 2012 κάνει μια μεγάλη μείωση των ξένων κεφαλαίων και αύξηση των ιδίων κεφαλαίων ,αποκτώντας με αυτών τον τρόπο φερεγγυότητα .

5.3.2.ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Ο αριθμοδείκτης αυτός παρέχει ενδείξεις για το μακροχρόνιο κίνδυνο χρεοκοπίας που αντιμετωπίζει μια επιχείρηση. Δείχνει δηλαδή τι ποσοστό του συνόλου των κεφαλαίων η του ενεργητικού αποτελούν τα ξένα κεφάλαια και είναι ενδεικτικός του βαθμού προστασίας των πιστωτών από το σύνολο των κεφαλαίων της επιχείρησης . Όσο πιο χαμηλή είναι η τιμή του δείκτη τόσο πιο πρόθυμοι είναι οι πιστωτές να χορηγήσουν πρόσθετες πιστώσεις

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΠΟΣΟ	75%	82%	21,05 %

Συμπερασματικά οι Δείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης ή μόχλευσης δείχνουν ότι η εταιρεία μας «ΦΑΓΕ Α.Ε.» τα έτη 2010 και 2011 είναι αρκετά μοχλευμένη, γεγονός που ενέχει ένα μεγάλο βαθμό κινδύνου για τους πιστωτές της . Το 2012 αντιθέτως μειώνει σε μεγάλο βαθμό το ύψος των ξένων κεφαλαίων με αποτέλεσμα ο αριθμοδείκτης να φτάσει στο ικανοποιητικό ποσοστό 21,05%. Συνεπώς αν απαιτηθεί μεγαλύτερη πίστωση από τους προμηθευτές της πιθανότατα να την έχει.

5.4 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

5.4.1. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ Ή ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

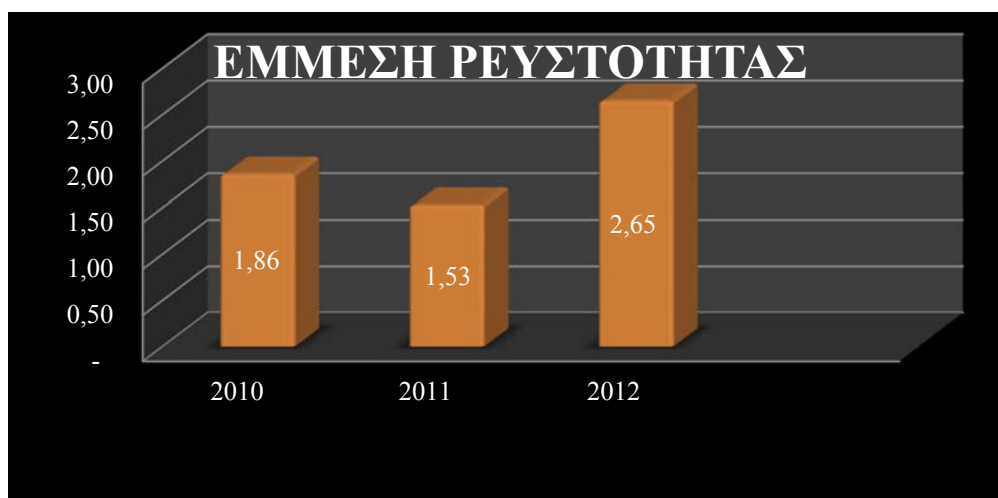
$$EP = \frac{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}{\text{ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}$$

Ο δείκτης αυτός δείχνει τη φαινομενική, ποσοτική σχέση των κυκλοφοριακών περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού στον ισολογισμό της μονάδος με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις χωρίς να καταφύγει σε πρόσθετο δανεισμό. Χρησιμεύει στην αξιολόγηση της βραχυπρόθεσμης ρευστότητας της επιχείρησης και ιδιαίτερα στη χορήγηση πίστωσης από προμηθευτές ή κεφαλαίων κίνησης από τις τράπεζες αλλά και διατήρηση αυτής. Ο λόγος που

προκύπτει από τη διαίρεση θα πρέπει να είναι αρκετά μεγαλύτερος της μονάδος >1 για να εξασφαλίζονται τα απαραίτητα όρια ασφαλείας

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΠΟΣΟ	1,86	1,53	2,65

Παρατηρώντας τον αριθμοδείκτη της γενικής ρευστότητας διακρίνουμε την ικανότητα της εταιρείας να καλύψει τις τρέχουσες ανάγκες της αφού ο δείκτης κινείται σε πολύ ψηλά επίπεδα. Παρουσιάζει μια πολύ μικρή κάμψη το 2011, γεγονός ανεπαίσθητο, όμως αφού η γενική της πορεία είναι πολύ καλή.

5.4.2. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

$$AP = \frac{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ - ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ}{ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}$$

Ο δείκτης αυτός δείχνει τη σχέση των πλέον ρευστοποιήσιμων κυκλοφοριακών στοιχείων προς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις,

αποτελώντας έτσι μια πιο αυστηρή μέτρηση της ικανότητας της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Χρησιμεύει στην αξιολόγηση της ρευστότητας της μονάδος καθώς και στην αξιολόγηση της απόδοσης του τμήματος πωλήσεων. Ο λόγος που προκύπτει από τη διαίρεση πρέπει να είναι περίπου στη μονάδα ανάλογα με τον κλάδο στον οποίο ανήκει η επιχείρηση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΠΟΣΟ	1,44	1,21	2,01

Παρατηρώντας τις τιμές του δείκτη της Άμεσης Ρευστότητας βλέπουμε ότι κυμαίνονται σε ικανοποιητικό επίπεδο , δεδομένου ότι όταν ο δείκτης λαμβάνει τιμή κοντά στο 1,00 και μεγαλύτερος θεωρείται αρκετά ικανοποιητικός για την οικονομική μονάδα.Ο δείκτης μας δείχνει ξεκάθαρα την ικανότητα της να εξοφλεί τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της , με βάση την αξιολόγηση των πωλήσεων της.

5.4.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δίνει την εικόνα της επάρκειας ή όχι των μετρητών στην επιχείρηση σε σχέση με τις τρέχουσες λειτουργικές τους ανάγκες. Εκφράζει έτσι, την ικανότητα μιας επιχειρήσεως για την εξόφληση των τρεχουσών και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της με τα μετρητά που διαθέτει. Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει πόσες φορές τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία μιας επιχειρήσεως καλύπτουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΠΟΣΟ	0,54	0,40	0,45

Ως προς την Ταμειακή Ρευστότητα η εταιρεία έχει μια πολύ καλή επάρκεια σε μετρητά παρόλο που το 2011 παρουσιάζει μια μικρή πτώση, την άμεσος επόμενη χρονιά βρίσκετε πάλι σε ανοδική πορεία .

5.5 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

5.5.1 ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

$$\frac{\text{ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ}}{\text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ}} * 100$$

Απεικονίζει το μικτό κέρδος που απολαμβάνει μια επιχείρηση από την πώληση αγαθών. Μια επιχείρηση για να θεωρηθεί επιτυχημένη θα πρέπει να έχει ένα αρκετά υψηλό ποσοστό μικτού κέρδους, που να της επιτρέπει να καλύπτει τα λειτουργικά και άλλα έξοδά της και συγχρόνως να της αφήνει ένα ικανοποιητικό καθαρό κέρδος, σε σχέση με τις πωλήσεις και τα ίδια κεφάλαια που απασχολεί.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΠΟΣΟ	30,40%	28,98%	30,42%

Παρατηρώντας τον αριθμοδείκτη του Μεικτού κέρδους βλέπουμε ότι η εταιρεία μας 'έχει ένα ικανοποιητικό ποσοστό μεικτού κέρδους για την χρήση 2010 , ενώ το 2011 έχουμε μι μείωση περίπου 1,5%,μείωση την οποία καλύπτει μέσα στο επόμενο έτος φτάνοντας το μεγαλύτερο ποσοστό μεικτού κέρδους για τα έτη που εξετάζουμε .

.5.2. ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

$$\frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ}}{\text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ}} * 100$$

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που επιτυγχάνει μια επιχείρηση από τις πωλήσεις της, δηλαδή, δείχνει το κέρδος από τις λειτουργικές της δραστηριότητες. Με άλλα λόγια ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό κέρδους, που μένει στην επιχείρηση μετά την αφαίρεση από τις καθαρές πωλήσεις του κόστους πωληθέντων και των λοιπών εξόδων. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους, τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΠΟΣΟ	-6,66%	-6%	-1%

Βλέποντας τα αποτελέσματα του αριθμοδείκτη, εστιάζουμε στο έτος 2011 στο οποίο η μείωση είναι σε ποσοστό 12%, άδω λοιπών έχουμε μια τεραστία πτώση του περιθωρίου μεικτού κέρδους. Το αμέσως επόμενο έτος η εταιρεία καταφέρνει να αυξήσει το ποσοστό φτάνοντας το στο -1% από -6%, παρόλο την προσπάθεια της το αποτέλεσμα δεν είναι και πολύ ενθαρρυντικό.

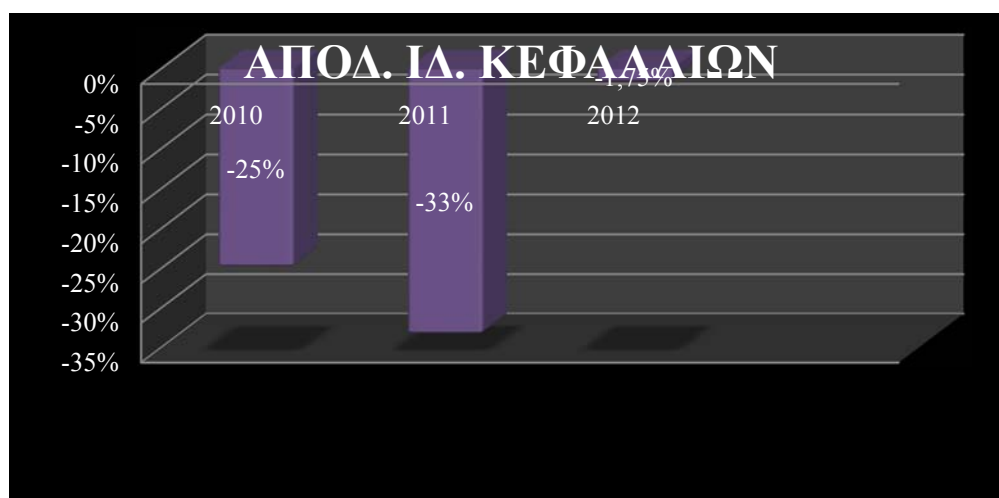
5.5.3. ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

$$\text{ΑΙΚ} = \frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ}} \%$$

Ο Αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την κερδοφόρα δυναμικότητα μιας επιχείρησης και παρέχει ένδειξη του κατά ποσό επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποιήσεως ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος. Με λίγα λόγια μετρά την αποτελεσματικότητα, με την οποία τα κεφάλαια των φορέων της επιχείρησης απασχολούνται σε αυτή. Ένας χαμηλός δείκτης είναι ενδεικτικός του ότι η επιχείρηση πάσχει σε κάποιο τομέα της. Αντίθετα, ένας υψηλός αριθμοδείκτης αποτελεί ένδειξη ότι η επιχείρηση ευημερεί και τούτο ανάλογα μπορεί να οφείλεται στην επιτυχημένη διοίκηση της, στις ευνοϊκές γι' αυτήν οικονομικές συνθήκες, στην εύστοχη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων της.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΠΟΣΟΣΤΟ	-24,93%	-33,39%	-1,75%

Και σε αυτόν τον αριθμοδείκτη έχουμε την ίδια εικόνα με τον προηγούμενο, πολύ χαμηλά ποσοστά κάτω του μηδέν, με μία μικρή αύξηση του το έτος

2012. Η εταιρεία μας και στα τρία αυτά έτη παρουσίασε ζημία στο τέλος κάθε χρήσης, πράγμα που δικαιολογεί το αρνητικό αυτό αποτέλεσμα.

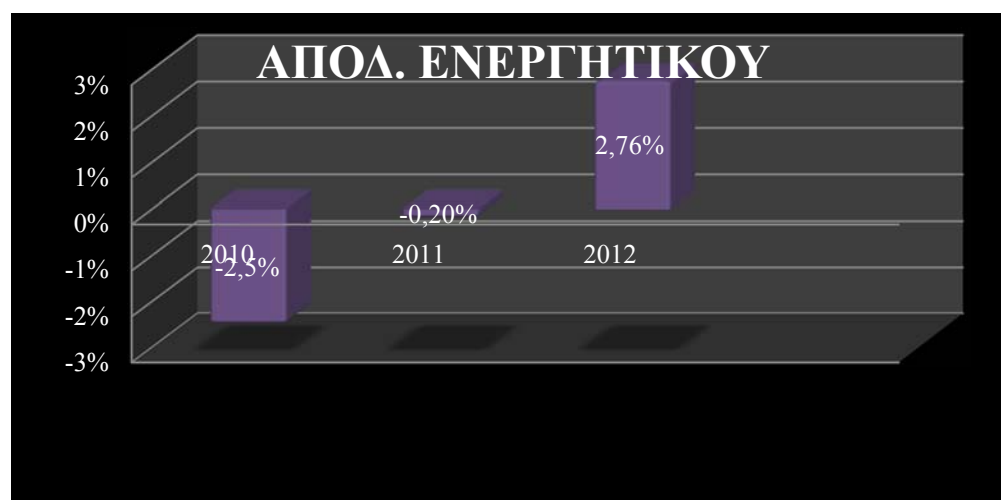
5.5.4 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

$$\frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}} * 100$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει την αναλογία των αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης προ χρηματοοικονομικών εξόδων της επιχείρησης προς το σύνολο του ενεργητικού και μετρά την αποδοτικότητα των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Χρησιμοποιείται συνήθως στην εκτίμηση της αποδοτικότητας των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης και στην αύξηση της διαγνωστικής διαπεραστικότητας των γενικών αριθμοδεικτών αποδοτικότητας του συνόλου των κεφαλαίων. Θεωρείται ικανοποιητικός όταν είναι μεγαλύτερος της μονάδας 1.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΠΟΣΟΣΤΟ	-2,50%	-0,20%	2,76%

5.6 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

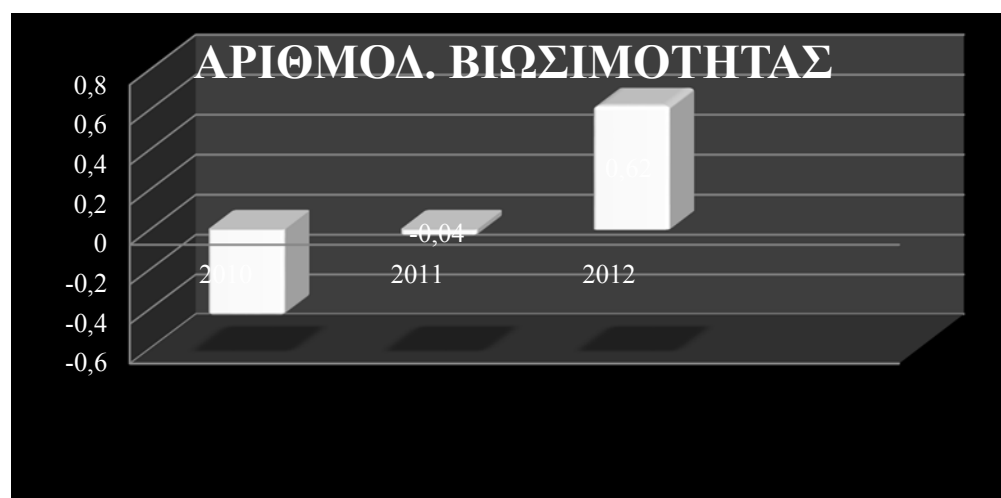
5.6.1. Αριθμοδείκτης Κάλυψης Τόκων ή Βαθμός Κάλυψης Χρηματοοικονομικών Δαπανών

ΚΑΘ. ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΚΩΝ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΚΩΝ

Ο αριθμοδείκτης αυτός εκφράζει τη σχέση μεταξύ των καθαρών κερδών μιας επιχειρήσεως και των τόκων με τους οποίους αυτή επιβαρύνεται μέσα στη χρήση για τα ξένα μακροπρόθεσμα (και βραχυπρόθεσμα) κεφάλαια. Ο αριθμοδείκτης αυτός παρέχει ένδειξη για το περιθώριο ασφάλειας, που απολαμβάνουν οι μακροχρόνιοι πιστωτές και παρουσιάζει ιδιαίτερη σπουδαιότητα γι'αυτούς, καθόσον εμφανίζει την ικανότητα της επιχείρησης να εξοφλεί τους τόκους των ξένων κεφαλαίων από τα κέρδη της. Όσο μεγαλύτερος είναι αριθμοδείκτης αυτός, τόσο μεγαλύτερη είναι η ικανότητα της επιχειρήσεως να πληρώνει τους τόκους της και τόσο μικρός ο κίνδυνος αθετήσεως στην εξόφληση των υποχρεώσεων της.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΗ	2010	2011	2012
ΠΟΣΟ	-0,44	-0,04	0,62

Σύμφωνα με τα παραπάνω αποτελέσματα η εταιρεία μας συνεχίζει να έχει μια ανοδική πορεία οπός και στους περισσότερους αριθμοδείκτες που παρουσιάστηκαν , ξεκινάει το 2010 με ένα αποτέλεσμα κάτω του μηδέν το ίδιο και το 2011 αυξάνοντας το περίπου στα όρια του μηδέν ενώ το 2012 η αύξηση είναι αισθητή αφού φτάνει στο 0,62 . έτσι λοιπών έχουμε αύξηση του περιθωρίου ασφάλειας για τους μακροχρόνιους πιστωτές της.

4.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ

Ο κλάδος των γαλακτοκομικών προϊόντων παραμένει ένας από τους ανθεκτικούς της Ελληνικής οικονομίας , καθώς τα γαλακτοκομικά εντάσσονται στα βασικά είδη διατροφής για τους Έλληνες καταναλωτές.

Στην εγχώρια αγορά γαλακτοβιομηχανίας όμως τα πράγματα είναι ρευστά τα τελευταία χρόνια λόγω της οικονομικής κρίσης που υπάρχει στην χώρα μας, υπάρχει μια μείωση της ζήτησης σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια με αποτέλεσμα να υπάρχει υποχώρηση των πωλήσεων και του τζίρου των εταιρειών του κλάδου και η ανάγκη των συγχωνεύσεων να γίνεται ολοένα και επιτακτικότερη. Έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί σε ποικίλα ελληνικά προϊόντα, αποδεικνύουν τη στροφή του Έλληνα καταναλωτή στην ιδιωτική ετικέτα , πρωτίστως λόγω οικονομικής στενότητας και δευτερευόντως λόγω της κοινής γνώμη , που θέλει τα τοπικά παραδοσιακά αγαθά , ποιοτικότερα.

Έτσι λοιπόν τα παραπάνω αποτυπώνονται και στα αποτελέσματα της εργασίας μας .Μέσα από τη δραστηριότητα της εταιρείας που επιλέχτηκε να εξεταστεί σε αυτήν την εργασία «ΦΑΓΕ Α.Ε.» βλέπουμε ότι η δυνατότητες της μεταβάλλονται χρόνο με το χρόνο .

Συγκεκριμένα το έτος 2011 η ΦΑΓΕ Α.Ε. στους αριθμοδείκτες δραστηριότητας παρουσιάζει μια καλή εικόνα σε σύγκριση με τα δύο επόμενα έτη η ανανέωση των αποθεμάτων της γινόταν πιο συχνά , σταδιακά έχουμε μείωση της αποτελεσματικότητας της. Το ίδιο αποτέλεσμα έχουμε και από την είσπραξη των απαιτήσεων της , ενώ αντίθετα η μέση περίοδος εξόφλησης των προμηθευτών της αυξάνετε με το πέρασμα των χρόνων , αφού δεν υπάρχει ρευστότητα και δυνατότητα συχνότερης εξόφλησης τους αφού ο χρόνος είσπραξης των απαιτήσεων είναι μεγαλύτερος από τον χρόνο πληρωμής των υποχρεώσεων .

Στην συνέχεια βλέπουμε ότι η εταιρεία το έτος 2011 χρησιμοποιεί δανεισμό για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών της ., το οποίο όμως και μειώνει αισθητά το επόμενο έτος με αποτέλεσμα να αποκτά ξανά φερεγγυότητα ως προς τους πιστωτές της .

Με βάση την ρευστότητα της εταιρείας παρατηρούμε ότι έχει την δυνατότητα να ανταπεξέλθει στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της ,αποτέλεσμα το οποίο συμβαίνει σταδιακά μέσα στα τρία αυτά έτη.

Όσον αφορά την αποδοτικότητα της η χρήση των αριθμοδεικτών αποδοτικότητας απεικονίζει την μείωση της ζημίας που εμφανίζει η εταιρεία τα τελευταία χρόνια όχι όμως με ικανοποιητικό ρυθμό έτσι ώστε να παρουσιάζει σημαντικά κέρδη.

Ο αριθμοδείκτης βιωσιμότητας μας παρουσιάζει την εικόνα μίας επιχείρησης η οποία δυσκολεύετε αλλά σταδιακά καλύπτει τους τόκους των δανείων της ,γεγονός που αποδεικνύει την ανάγκη τηςγια αύξηση της κερδοφορίας .

Συνοψίζοντας θα λέγαμε πως η ΦΑΓΕ μια ελληνική εταιρεία επηρεασμένη από τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης προσπαθεί να διατηρήσει την θέση της στην αγορά ,μειώνοντας τα ξένα κεφάλαια , και τα λειτουργικά της έξοδα , προσπαθώντας για την ορθή χρήση των οικονομικών μεγεθών της .Η προσπάθεια της για ανοδική πορεία αλλά και η προσαρμογή της στα νέα οικονομικά δεδομένα της χώρας είναι εμφανή όχι όμως ακόμα ικανοποιητικά αποτελεσματική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στην εργασία αυτή ασχοληθήκαμε με τη Χρηματοοικονομική Ανάλυση μια από της μεγαλύτερες εταιρείες εμπορίας γαλακτοκομικών προϊόντων την ΦΑΓΕ ΑΕ. Αυτό έγινε κυρίως με τη βοήθεια αριθμοδεικτών, οι οποίοι βασίστηκαν στις λογιστικές καταστάσεις της εταιρείας για τα έτη 2010,2011,2012, μετά δηλαδή την μετάβαση από τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα στα διεθνή λογιστικά πρότυπα.

Παρουσιάσαμε και αναλύσαμε τους αριθμοδείκτες δραστηριότητας, (κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων, απαιτήσεων, προμηθευτών και ενεργητικού), δανειακής επιβάρυνσης (δανειακή επιβάρυνση, ξένα κεφάλαια προς συνολικά κεφάλαια), ρευστότητας (έμμεση, άμεση, ταμειακή), αποδοτικότητας (περιθώριο μεικτού και καθαρού κέρδους, ιδίων κεφαλαίων) και βιωσιμότητας (κάλυψη τόκων).

Μετά την ολοκλήρωση της εργασίας καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι για κάθε χρόνο η εταιρεία παρουσιάζει τις ιδιαιτερότητες της. Παρουσιάζετε να έχει μια σχετικά ανοδική πορεία. Γενικά όμως ο κλάδος των γαλακτοκομικών προϊόντων είναι ένας κλάδος με σταθερή πορεία στην Ελληνική οικονομία επηρεασμένη όμως αρκετά έπο την οικονομική κρίση και ας δραστηριοποιείτε στα προϊόντα πρώτης ανάγκης, η μείωση των κερδών είναι αισθητή.

Θεωρούμε ότι έγινε μια καλή προσπάθεια για την παρουσίαση του θέματος με το οποίο ασχοληθήκαμε καθώς στην ανάλυση μας χρησιμοποιήθηκε ένα σχετικά μεγάλο δείγμα αριθμοδεικτών, αν και κατά την συλλογή των στοιχείων παρουσιάστηκαν δυσκολίες. Παρ' όλα αυτά προσπαθήσαμε να δώσουμε όσο το δυνατό περισσότερες πληροφορίες στους ενδιαφερόμενους χρήστες ώστε να βγάλουν χρήσιμα συμπεράσματα γενικά για τον κλάδο γαλακτοκομικών προϊόντων αλλά και ειδικότερα ως προς την εταιρεία της εργασίας μας.

**ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥΣ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ**

ΦΑΓΕ Α.Ε. - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ
 Αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών: 1321901(ΑΤ)/85/87 - Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 00330021000 - Διεύθυνση Έδρας: Ερμού 35, 14452 Μεταμόρφωση Αττικής
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2012 ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012
 (Αρμοδιότητα βάσει του ν. 2160/1920, άρθρο 136 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ενσωματωμένες και με βάση το Δ.Λ.Π.) (σελ. 2 από 2)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοιχεία αν έλαβαν υπόψη τον ανάλυση της ΦΑΓΕ ΑΕ. Τα στοιχεία επιμένουν στον συνολισμό, πριν προβεί σε οπισθοχρητισμούς εντάξης (ή άλλων συναλλαγών) με την εταιρεία να αναμετράει τη διαδικασία διαδίκου της εταιρείας, όπου αναφέρονται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση κλίματος του ομίλου (άλλοι κλάδοι).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

Αρμόδια εποπτεύουσα αρχή:	Γενική Διεύθυνση / Περιφερειακή Ενότητα Βορείου Τομέα Αθηνών Διεύθυνση Επιχειρήσεων / Τμήμα Ανωνύμων Εταιρειών	Στέλεχος Διαχειριστικό Ευθυνός:	Κωνσταντίνος Φιλιππίου - Επίτιμος Πρόεδρος Κοινωνικού Φάρακα - Επίτιμος Πρόεδρος Ομίλου ΦΑΓΕ - Πρόεδρος Αθλητικός Κλαμπ Φάρακα - Αντιπρόεδρος & Διευθυντής Ομίλου	Χρήσιμος Κρατικός - Μόλις Εμπνευστική Παρουσίαση - Μόλις Ιστορία Ζήτηση - Μόλις
Ημερομηνία Έγκρισης των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων:	17/5/2013			
Διεύθυνση Διαδικασίας Έγκρισης:	17/5/2013			
Ορκιστές/Ελεγκτές/Αστυνόμοι/Ελεγκτική Επιτροπή:	Χριστόδουλος Σαφέρας ERNST & YOUNG (ΕΜΛΑΣ) Α.Ε			
Τύπος Έκδοσης Βιβλίου:	Να σφραγιστεί (για)			

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Παράγουμενα αγαθά/προϊόντα/πρόσφατα στοιχεία	119.036	254.232	118.300	122.712
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	571	3.270	371	2.820
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	3.788	26.753	5.623	12.267
Αποθέματα	20.287	29.199	20.287	19.560
Πάγια και Ακίνητ., Ασκήσιμα	57.376	57.255	57.253	40.562
Χρηματοκ. Διεύθυνση	16.580	34.342	16.548	24.240
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	2.271	5.899	2.270	2.804
Διατίθετα προς πώληση/ανά πάγια περιουσιακά στοιχεία	404	386	404	380
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	220.324	421.335	221.756	234.956
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΗΤΗΣΕΙΣ				
Κεφάλια Κρατών	40.964	30.004	40.964	30.004
Λοιπά στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων	133.634	41.245	134.108	2.939
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων μετόχων εταιρείας (α)	174.598	80.350	175.072	41.363
Με Αξία/Κίνδυνο/επένδυση (β)	1	1	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (α) + (β)	174.599	80.349	175.072	41.363
Μεταβλητές/Ενοχλητικές υποχρεώσεις/Προβλέψεις / Ακίνητ. υποχρεώσεις/υποχρεώσεις/Βραχυπρόθεσμες ενοχλητικές υποχρεώσεις/Ακίνητ. υποχρεώσεις	9.820	30.931	10.203	11.833
Λοιπά βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	35.889	72.972	38.661	49.167
Σύνολο υποχρεώσεων (β)	45.726	340.956	48.684	103.003
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΗΣΕΩΝ (α) + (β)	220.324	421.335	221.756	234.956

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΒΕΒΛΩΝ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Κόστος πωλησιών	173.150	201.040	173.150	201.040
Μετά Κόστος (Ζημιές)	53.540	58.291	53.540	58.291
Κεφάλαια/Ζημιές προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών εργασιών	6.885	(496)	6.124	(477)
Κεφάλαια/Ζημιές προ φόρων από αναπροβλεπόμενες δραστηριότητες	(4.229)	(12.497)	(4.492)	(11.283)
Κεφάλαια/Ζημιές προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών εργασιών από επενδυτικές δραστηριότητες	32.143	31.849	-	-
Κεφάλαια/Ζημιές προ φόρων από διακοπές βής	24.239	22.581	-	-
Καθαρά Κέρδη (Ζημιές) μετά από φόρους από αναπροβλεπόμενες δραστηριότητες	(2.910)	(13.912)	(3.871)	(13.893)
Καθαρά Κέρδη (Ζημιές) μετά από φόρους από επενδυτικές δραστηριότητες	(38.788)	16.644	-	-
Καθαρά Κέρδη (Ζημιές) μετά από φόρους (Α)	(41.678)	2.732	-	-
Καταβολές σε:				
Μετόχους της γνήσιας εταιρείας	(41.570)	3.832	-	-
Κεφάλαια/Ζημιές μετά από φόρους από μεταβίβαση (με Ε)	(2,58)	0,26	-	-
Κεφάλαια/Ζημιές προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών εργασιών και συνολικών αποτελεσμάτων	(18.848)	17.448	17,967	16,413
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα (Ζημιές) μετά από φόρους (Β)	(942)	229	13	(2,841)
Συνολικά συνολικά αποτελέσματα (Ζημιές) μετά από φόρους	(42.918)	2.861	(3.858)	(16,880)
Καταβολές σε:				
Μετόχους της γνήσιας εταιρείας	(42.518)	3.861	-	-

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της ΦΑΓΕ Α.Ε. (Επιχείρηση) Γαλακτίας (ΦΑΓΕ) ή (Εταιρεία) και των θυγατρικών της, των απορροφούμενων και έχουν ελεγχθεί με τη μέθοδο της ολοκληρωμένης Έκτασης οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου περιλαμβανομένης της οικονομικής καταστάσεως της Εταιρείας, F&CE International S.A. (Εξάρ. Ανυπόθετο, Ποσοστό Συμμετοχής: 100%) με τη μέθοδο της ολοκληρωμένης Έκτασης.

2. Οι Διοικητικές αρχές που έχουν εφαρμοστεί είναι σύμφωνα με αυτές της προηγούμενης χρήσης εκτός από την περίπτωση νέων χρηματοοικονομικών ή διαθεσιμίων λογιστικών προτύπων και διαχειριστικών αποφάσεων στη σύμφωνη 2, 3, δεν υπάρχουν προφορικά ή άλλα στοιχεία που να αποκλίνουν από τα στοιχεία του Ομίλου 4. Δεν υπάρχουν διακοπές αποφάσεων ή διακοπές βής, οι οποίες να επηρεάζουν την ουσιαστική κατάσταση της εταιρείας ή του Ομίλου 5. Ο συνολικός αριθμός του απορροφούμενου προσωπικού της Εταιρείας και του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχεται στα 123 άτομα. Ο συνολικός αριθμός του απορροφούμενου προσωπικού της Εταιρείας, στις 31 Δεκεμβρίου 2011 ανέρχεται στα 83 άτομα ενώ του Ομίλου στα 1.008 άτομα 6. Συναλλαγές και επενδύσεις με τα διαδίκου βής, ως τον Όμιλο και τη Εταιρεία είναι ως εξής:

	2012	2011	2012	2011
Πωλητές	21.811	2.544	21.819	41.975
Αγοραστές	38.097	46.142	38.097	42.240
Αγοραστές	10.188	7.014	10.169	8.885
Ομάδες	4.177	9.108	4.993	6.759
Αγοραστές Μελών & Σ και συνολικά/όλες Σελίδων	4.885	6.926	4.985	4.530

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ ⁽¹⁾		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1-31-12-2012	1-31-12-2011	1-31-12-2012	1-31-12-2011
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Κεφάλαια/Ζημιές χρήσης προ φόρων από αναπροβλεπόμενες δραστηριότητες	(4.228)	(12.407)	(4.492)	(13.283)
Προβλέψεις για επενδυτικές δραστηριότητες	-	-	-	-
Παύσιμα/κόστος και αναπροβ. (α)	10.033	10.950	10.933	10.890
Παύσιμα/κόστος και αναπροβ. (β)	1.000	1.529	1.006	1.529
Παύσιμα/κόστος και αναπροβ. (γ)	1.100	1.250	1.100	1.250
Παύσιμα/κόστος και αναπροβ. (δ)	(102)	(174)	(102)	(174)
Παύσιμα/κόστος και αναπροβ. (ε)	9.741	11.919	9.741	11.818
Ζημιές από επενδυτικές δραστηριότητες	446	248	445	219
Ζημιές από πώληση επενδυτικών στοιχείων	(1)	7	(1)	7
Διαφορή αναπροβλεπόμενων κέρδων/υφαιρούμενων βότων	3.196	-	3.196	-
Απορροφούμενες δραστηριότητες	-	153	-	153
Κέρδη από πώληση διαθεσίμων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων	-	-	-	-
Κέρδη από πώληση υφείας διαθεσίμων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων	-	-	-	-
Κέρδη από πώληση υφείας διαθεσίμων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων	-	124	-	124
Απορροφ. κέρδη, προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης	22.092	13.208	22.130	13.362
Αδρόμητες/Καταστάσεις:				
Απορροφ. Καταστάσεις	-	300	-	300
Απορροφ. Καταστάσεις	(727)	(926)	(727)	(927)
Πόσους και Ακίνητ. Απορροφ. Καταστάσεις	(13.856)	(8.366)	(12.791)	(8.504)
Απορροφ. και Συνολικές Εταιρείας	(140)	(914)	(140)	(914)
Απορροφ. Καταστάσεις	(4.422)	(4.424)	(4.424)	(4.424)
Υφαιρούμενες προς Συνολικές Εταιρείας	(5.218)	(2.331)	(5.218)	(2.331)
Διακοπές/κόστος και αναπροβ. (α)	876	(1.135)	933	(1.135)
Μεταβολές από κεφάλαια κίνησης	(22.281)	(8.534)	(22.247)	(8.672)
Φορο πληρωτέες	(107)	(178)	(107)	(178)
Πληρωμές (σε αποδόσεις προσωπικού)	(945)	(1.348)	(945)	(1.348)
Αύξηση/μείωση λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	47	32	47	35
Σύνολο εργασιών από λειτουργικές δραστηριότητες	(1.194)	5.183	(1.212)	5.199
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές επενδυτικών/πρώτων στοιχείων	(6.480)	(6.439)	(6.480)	(6.480)
Παύσιμα/κόστος και αναπροβ. (α)	(286)	(292)	(286)	(292)
Παύσιμα/κόστος και αναπροβ. (β)	152	152	152	152
Παύσιμα/κόστος και αναπροβ. (γ)	661	591	661	591
Παύσιμα/κόστος και αναπροβ. (δ)	190	174	190	174
Παύσιμα/κόστος και αναπροβ. (ε)	-	-	-	-
Επενδύσεις σε ανάκτηση μακροπρόθεσμων διαθεσίμων περιουσιακών στοιχείων	-	(1.006)	-	(1.006)
Επενδύσεις από Διακοπές/Καταστάσεις	12.168	-	12.168	-
Σύνολο εργασιών από επενδυτικές δραστηριότητες	7.203	(8.844)	7.203	(8.844)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις/Απορροφούμενες και μακροπρόθεσμων βότων	-	11.883	-	11.883
Πληρωμές βότων/Απορροφούμενων και μακροπρόθεσμων βότων	(11.883)	-	(11.883)	-
Τόκοι πληρωτέες	(13.848)	(150)	(13.848)	(150)
Αύξηση/μείωση κεφαλαίου	11.834	894	11.834	894
Αύξηση σε διαφορά υπέρ το άρτιο	-	-	-	-
Σύνολο εργασιών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(12.932)	879	(12.931)	879
Καθαρά (μειωμένα)/μείωση χρηματοδοτικών διαθεσίμων	(8.242)	(782)	(8.942)	(788)
Επίδοση μεταβολών κεφαλαίων στα χρηματοδ. διαθεσίμων	676	722	676	732
Χρηματοδ. διαθεσίμων ενσχυρή χρήσης	24.273	24.323	24.249	24.283
Χρηματοδ. διαθεσίμων κίνησης χρήσης	16.500	24.273	16.500	24.249
Σύνολο	27.721	10.944	27.721	10.944

Ταμειακές ροές από Διακοπές/Καταστάσεις

	31.12.2012	31.12.2011
Σύνολο εργασιών από λειτουργικές βής δραστηριότητες βήτων	28.102	34.037
Σύνολο εργασιών από επενδυτικές βής δραστηριότητες βήτων	(5.194)	(20.208)
Σύνολο εργασιών από χρηματοδοτικές βής δραστηριότητες βήτων	(5.282)	(8.562)
Επίδοση μεταβολών κεφαλαίων στα χρηματοδ. διαθεσίμων	28	2.438
Χρηματοδ. διαθεσίμων ενσχυρή χρήσης βήτων	10.969	16.420
Σύνολο	27.721	10.944

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ ⁽¹⁾		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (έμφερη χρήση περιλαμβανομένων και των)	174.599	80.349	175.072	41.363
Κεφάλαια/Ζημιές (έμφερη χρήση περιλαμβανομένων και των)	(41.678)	3.832	(3,071)	(13,809)
Αύξηση/Μείωση Κεφαλαίων	128.777	-	130.777	-
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα (Ζημιές) (Γ)	(942)	229	13	(2,841)

7. Τα συνολικά έσοδα(έξοδα) μετά από φόρους για τον Όμιλο περιλαμβάνουν για το έτη 2012 και 2011 αναπροσάρμηνή (απορροφ. ε) και ε) 2011, αντίστοιχα, κέρδη(ζημιές) από συστημωμένες διαφορές από αποτιμήσεις θυγατρικών σε όμοιο νόμισμα (€565) και €2.270, αντίστοιχα, καθώς κέρδη(ζημιές) από πώληση διαθεσίμων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων €15 και €0, αντίστοιχα, και αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος €15 και €0, αντίστοιχα. Τα συνολικά έσοδα(έξοδα) μετά από φόρους για τον Όμιλο περιλαμβάνουν για το έτη 2012 και 2011 αναπροσάρμηνή γνήσιου €0 και €0, αντίστοιχα, καθώς κέρδη(ζημιές) από πώληση διαθεσίμων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων €18 και €0, αντίστοιχα, και αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος €15 και €0, αντίστοιχα. Τα σημαντικά γεγονότα που προέκυψαν μετά την 31 Δεκεμβρίου 2012 αναφέρονται στη Γενική Έκθεση 29 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Τ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΦΙΛΙΠΠΙΟΥ
Α.Δ.Τ. ΑΑ 051311

Ο ΑΝΤΙΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΑΒΑΝΤΙΩΣ-ΚΥΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΙΟΥ
Α.Δ.Τ. ΑΤ 128291

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΧΡΗΤΟΣ ΚΟΛΛΕΒΕΝΤΣΙΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 57498 - Αρ. Αδείας Ο.Ε. 0031200 Α' Τόμος

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.Γκιγκας Δη., Η Ανάλυση και η χρήση των Λογιστών Καταστάσεων, εκδ. Μπένος, Αθήνα, 1997.
- 2.Φιλιος Βασ., Χρηματοοικονομική Ανάλυση, Τόμος Α, εκδ. Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα, 1996
- 3.Φιλιος Βασ., Μέθοδοι και Τεχνικές Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης, ΕΛΚΕΠΑ, 1989.
- 4.Νιαρχου Α. Νικ., Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων, εκδ .Α. Σταμούλη , Αθήνα, 2002.
- 5.Πρωτοψαλτης Γ. Νικ., Πρακτικό Βοήθημα Κατάρτισεως Καταστάσεων Ταμειακών Ροών, εκδ. Α. Σταμούλη , Αθήνα 2000.
- 6.Γκινογλου Δημ, Ταχυνάκης Π., Λογιστική Ενοποιημένων Καταστάσεων , εκδ. Rosili , Αθήνα, 2004
- 7.Παπαδοπουλος Δ, Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Επιχείρησης .Β έκδοση, Τόμος Α', εκδ. Παρατηρητής , Θεσσαλονίκη , 1986
8. Παπαδόπουλος Δ, Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Επιχείρησης .Β έκδοση, Τόμος Β', εκδ. Παρατηρητής , Θεσσαλονίκη , 1986

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

1. www.fage.gr